

A^o. 1935.

N°. 49.

PUBLICATIEBLAD.

BESLUIT van den 29sten Juni 1935, ter uitvoering van de verordening van den 27sten Februari 1935 (P. B. No. 43), regelende het onderwijs in Curaçao.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

Overwegende, dat, ter uitvoering van de verordening van den 27sten Februari 1935 (P. B. No. 43), regelende het onderwijs in Curaçao het noodig is het navolgende vast te stellen ;

Heeft, den Raad van Bestuur gehoord, besloten :

AFDEELING I.

Houdende algemeene regelen omtrent den bouw en de inrichting van lokalen, waarin schoolonderwijs wordt gegeven, omtrent het aantal leerlingen, dat in die lokalen mag worden toegelaten, alsmede omtrent de inrichting van terreinen voor het onderwijs in lichamelijke oefening bestemd.

Artikel 1.

De navolgende regelen omtrent den bouw en de inrichting van lokalen, waarin schoolonderwijs gegeven wordt, omtrent het aantal leerlingen, dat in die lokalen mag worden toegelaten, alsmede omtrent de inrichting van terreinen voor het onderwijs in lichamelijke oefening bestemd, zullen van toe-

passing zijn op de lokalen en de terreinen, gebouwd of in gebruik genomen na den datum van inwerkingtreding van dit besluit.

Artikel 2.

De lokalen eener school vormen, zoo mogelijk, één gebouwen-complex. Het is niettemin geoorloofd lokalen, geen gewone leslokalen zijnde, in een afzonderlijk gebouw op het schoolterrein onder te brengen.

Artikel 3.

De nabijheid, binnen een kring van 200 m straal rondom het schoolterrein, van inrichtingen en plaatsen, nadeelig voor de gezondheid of belemmerend voor het onderwijs, wordt bij het stichten eener school zooveel doenlijk vermeden.

Artikel 4.

Laat het beschikbare terrein dit toe, dan wordt het schoolgebouw opgericht vrij van andere gebouwen.

Artikel 5.

Bij elke school wordt eene speelplaats ingericht. Deze speelplaats moet behoorlijk verhard en watervrij worden aangelegd en van de aangrenzende terreinen en de openbare wegen worden afgesloten door eenvoudige en doelmatige afscheidingen.

Artikel 6.

De speelplaats, of een gedeelte ervan, wordt dienstbaar gemaakt aan het onderwijs in lichamelijke oefening, tenzij op het schoolterrein een lokaal aanwezig is, waarin dit onderwijs wordt gegeven.

Artikel 7.

Waar ophooging van het schoolterrein vereischt wordt om het gebouw watervrij te maken, heeft die ophooging plaats tot ten minste 0,50 m boven den hoogsten waterstand der omgeving.

Artikel 8.

Er is binnenshuis geene gemeenschap tusschen het schoolgebouw en eene voor woning bestemde lokaliteit.

Artikel 9.

Het schoolgebouw moet in allen deele stevig en eenvoudig zijn. Daarnaar dient zoowel door de toepassing van soliede, niet kostbare materialen als door eene goede groepeerings der lokalen te worden gestreefd.

Artikel 10.

1. De buitenmuren van het schoolgebouw moeten, voor zoover zij het eigenlijke bouwwerk vormen, worden samengesteld overeenkomstig de geldende bouwverordening, met dien verstande, dat zij ten minste 0,20 m dikte hebben.

2. Van den eisch in het eerste lid gesteld kan de Gouverneur ontheffing verleenen, indien omstandigheden daartoe aanleiding geven.

Artikel 11.

1. Elk leslokaal heeft afmetingen van tenminste 8 bij 7 bij 3,8 m.

2. Wanneer het aantal leerlingen, waarvoor de school wordt bestemd, daartoe aanleiding geeft, kan na verkregen goedkeuring van den Gouverneur van de bepaling in het eerste lid worden afgeweken.

3. Het bepaalde in het eerste lid geldt niet voor lokalen, bestemd voor het onderwijs in teekenen, lichamelijke oefening, handenarbeid of handwerken voor meisjes.

Artikel 12.

De lichamelijke inhoud van elk leslokaal, als bedoeld in het eerste lid van artikel 11, bedraagt ten minste 3 m³ voor iederen leerling.

Artikel 13.

1. De toetreding van lucht en licht in de leslokalen geschiedt bij voorkeur door openslaande jalouzieramen in de buitenmuren links van de leerlingen. In den werkmuur van een leslokaal worden nimmer ramen aangebracht.

2. Het is geoorloofd een gedeelte der ramen uit wit of gekleurd glas te doen bestaan, mits dit een behoorlijken licht- en luchttoevoer in de lokalen niet in den weg staat.

3. De totale oppervlakte der ramen bedraagt voor elk leslokaal ten minste 1/6 van de vloeroppervlakte van het lokaal.

4. Te sterk invallend licht moet kunnen worden getemperd.
5. De onderkant van de openslaande ramen moet niet hooger zijn dan 1 m boven den vloer.

Artikel 14.

Indien mogelijk, wordt langs de zijde, waar het sterkste licht in de lokalen valt, eene overdekte galerij aangebracht.

Artikel 15.

1. De buitendeuren en de ramen der leslokalen staan in onmiddellijke gemeenschap met de buitenlucht.
2. De buitendeuren van het schoolgebouw en de buitendeuren der leslokalen moeten naar buiten opendraaien.
3. In den scheidingsmuur tusschen twee onmiddellijk aan elkander grenzende leslokalen moet eene deur worden aangebracht.

Artikel 16.

De wanden en plafonds van de leslokalen worden licht en mat gekleurd.

Artikel 17.

1. De gangen en portalen zijn behoorlijk verlicht, ten minste 2 m breed en niet lager dan 3 m.
2. De ramen in gangen en portalen zijn openslaande jalouzieramen.

Artikel 18.

1. De trappen, welke geregeld voor de leerlingen dienst doen bij aanvang en einde der lessen, zijn zoo mogelijk recht en hebben een nuttige breedte van ten minste 1,10 m.
2. Zij worden behoorlijk verlicht en, waar noodig, van bordessen voorzien.
3. Langs de wanden van alle trappen moeten leuningën worden aangebracht; langs de open zijden van trappen en bordessen worden veilige afsluitingen met leuningën aangebracht.

Artikel 19.

1. Bij elk schoolgebouw is een voldoende aantal privaten

aan te brengen. Een aantal, overeenkomende met een voor elke 50 leerlingen, wordt voldoende geacht.

2. Waar jongens ter school gaan, moeten bovendien waterplaatsen worden aangebracht. Haar aantal wordt bepaald naar het aantal jongens, zooals in het eerste lid voor de privaten naar het geheele aantal leerlingen is aangegeven.

3. Voor jongens en meisjes zijn afzonderlijke privaten in te richten.

4. Bovendien kan een privaat voor het onderwijzend personeel worden aangebracht.

5. Alle privaten zijn voorzien van deuren.

6. Privaten en waterplaatsen mogen geene directe gemeenschap met een leslokaal hebben.

7. Privaten en waterplaatsen hebben eene diepteafmeting en eene breedte van ten minste 0,80 m. De hoogte van privaten en waterplaatsen is ten minste 2,50 m.

8. De plaatsing der privaten en waterplaatsen moet zoodanig zijn, dat behoorlijk toezicht op gemakkelijke wijze te houden is.

9. Waar zulks mogelijk is, worden de privaten van waterspoeling voorzien.

10. In de waterplaatsen zijn doelmatige urinoirs aan te brengen, voorzien van waterspoeling of stankvrij makende inrichtingen; de afvoeren van deze urinoirs worden van stankafsluiters voorzien.

11. De vloeren in privaten en waterplaatsen moeten van waterdicht materiaal worden gemaakt.

12. De wanden in privaten en waterplaatsen moeten tot ten minste 1,50 m uit den vloer, zoodanig worden afgewerkt, dat reiniging met water gemakkelijk mogelijk is.

13. De privaten en waterplaatsen moeten behoorlijk licht ontvangen en geventileerd kunnen worden.

Artikel 20.

1. De afmetingen der schoolbanken moeten passen bij de lichaamslengte der leerlingen.

2. Zij hebben niet meer dan twee zitplaatsen. Indien de beschikbare ruimte zulks eischt of toelaat, kunnen banken voor één leerling worden toegepast.

3. Het tafelblad van de banken voor twee leerlingen is ten minste 1 m lang en van die voor één leerling ten minste 0,60 m.

4. De afstand van den voorkant der voorste bankrij tot den werkmuur bedraagt ten minste 1,40 m.

5. De ruimte, te laten tusschen de banken onderling, voor

zoover zij bestemd is voor het bereiken en het verlaten der zitplaatsen, bedraagt ten minste 0,50 m en die tusschen de banken en zij- of achtermuren ten minste 0,60 m.

6. De schoolborden worden aan den werkmuur bevestigd.

7. Schoolborden voor bijzondere doeleinden mogen op stand-aards geplaatst worden.

8. De vlakken der schoolborden zijn mat.

9. De afstand tusschen den werkmuur en de leuning van de banken is niet grooter dan 8 m.

10. Van de in het vierde, vijfde en negende lid voorgeschreven afstanden kan de Inspecteur van het Onderwijs, in de artikelen van dit besluit verder Inspecteur genoemd, tijdelijk ontheffing verleenen, onder vaststelling van de alsdan te volgen plaatsing der schoolbanken.

AFDEELING II.

Houdende regelen voor de afgifte van de bewijzen van goed zedelijk gedrag.

Artikel 21.

Bewijzen van goed zedelijk gedrag worden door de daartoe in artikel 14 van de verordening van den 27sten Februari 1935 (P. B. No. 43), regelende het onderwijs in Curaçao, in de artikelen van dit besluit verder Onderwijsverordening 1935 genoemd, aangewezen autoriteit afgegeven binnen *tien* dagen, nadat bij dezen de aanvraag daartoe is ingekomen.

Artikel 22.

De bewijzen, bedoeld in artikel 21, loopen over de laatste *twee* jaren aan den datum van afgifte voorafgaand, of, indien de betrokkene nog geen twee jaren in Curaçao gewoond heeft, over het geheele tijdvak van verblijf in Curaçao.

Artikel 23.

Bewijzen, als bedoeld in artikel 21, kunnen ten behoeve van het onderwijs buiten Curaçao op aanvraag worden afgegeven aan hen, die nog in het gebiedsdeel Curaçao vertoeven of dit nog geen twee jaren verlaten hebben. Op Curaçao of ten behoeve van hen, die daar hunne laatste woonplaats hebben gehad, geschiedt de afgifte door den Procureur-Generaal, bij woonplaats of laatste woonplaats op een der overige eilanden door den betrokken Gezaghebber.

AFDEELING III.

Houdende regelen voor de toelating en afschrijving der leerlingen van de geheel of gedeeltelijk uit 's Lands kas bekostigde bewaarscholen en de voorbereidende klassen, aan geheel of gedeeltelijk uit 's Lands kas bekostigde scholen voor lager onderwijs verbonden.

Artikel 24.

Om als leerling tot eene geheel of gedeeltelijk uit 's Lands kas bekostigde bewaarschool te worden toegelaten moet een kind den leeftijd van *vier* jaar hebben bereikt.

Artikel 25.

Leerlingen eener geheel of gedeeltelijk uit 's Lands kas bekostigde bewaarschool moeten deze verlaten bij het einde van het schooljaar, waarin zij den *zes*-jarigen leeftijd bereiken.

Artikel 26.

Voor de voorbereidende klassen, verbonden aan geheel of gedeeltelijk uit 's Lands kas bekostigde scholen voor lager onderwijs, gelden de leeftijdsgrenzen genoemd in de artikelen 24 en 25, met dien verstande, dat voor de voorbereidende klassen van eene school voor meer uitgebreid lager onderwijs de toelatingsleeftijd op *drie en een half* jaar wordt gesteld.

AFDEELING IV.

Houdende een reglement voor de scholen voor openbaar lager onderwijs.

Artikel 27.

Waar in dit reglement wordt gesproken van ouders, zijn daaronder voogden of verzorgers begrepen, tenzij het tegendeel uitdrukkelijk is aangegeven.

Artikel 28.

De Inspecteur bepaalt in welke klassen het onderwijzend

personeel, dat aan eene school is werkzaam gesteld, onderwijs zal geven, daarbij zooveel mogelijk zorg dragende, dat het geheele onderwijzend personeel gedurende den vollen school-tijd aan het onderwijs deelneemt.

Artikel 29.

1. Bij tijdelijke afwezigheid of ontstentenis wordt het hoofd der school vervangen door een jaarlijks door den Gouverneur aan te wijzen onderwijzer, op wien dan al de verplichtingen van het hoofd overgaan.

2. Het hoofd der school zorgt, dat deze aangewezen plaats-vervanger steeds ingelicht zij omtrent alles, wat tot de algemeene leiding der school behoort, opdat deze in staat zij, hem wanneer noodig behoorlijk te vervangen.

3. Het onderwijzend personeel van eene school is verplicht woonachtig te zijn in de plaats, waar de school is gevestigd.

4. Van elke verandering van woonplaats wordt opgave gedaan, op Curaçao aan den Inspecteur, op een der overige eilanden aan den Gezaghebber.

Artikel 30.

1. Indien ten huize van een onderwijzer eene besmettelijke ziekte zich heeft geopenbaard, geeft hij daarvan onmiddellijk schriftelijk kennis, op Curaçao aan den Inspecteur, op een der overige eilanden aan den Gezaghebber.

2. Indien een onderwijzer door ziekte verhinderd is ter school te komen en hij niet vooraf verlof heeft kunnen krijgen, zorgt hij, dat op Curaçao de Inspecteur en op een der overige eilanden de Gezaghebber, vóór den tijd, dat hij op school had moeten zijn, van zijne verhindering kennis heeft ontvangen.

3. Het hoofd der school zorgt tevens, dat de onderwijzer, die hem bij zijne afwezigheid vervangen moet, daarvan tijdig bericht ontvangt.

4. Het overige personeel geeft vóór den tijd, dat het op school had moeten zijn, tevens kennis aan het hoofd der school.

5. Duurt de verhindering door ziekte langer dan twee dagen, dan moet, uiterlijk den derden dag van de verhindering, eene verklaring van een geneeskundige worden ingezonden, op Curaçao bij den Inspecteur, op een der overige eilanden bij den Gezaghebber.

Artikel 31.

Tot het geven van privaattlessen aan leerlingen van eene

school, heeft ieder, die aan die school verbonden is, vergunning noodig, op Curaçao van den Inspecteur, op een der overige eilanden van den Gezaghebber.

Artikel 32.

Wanneer een onderwijzer zich omtrent persoonlijke belangen heeft te wenden tot den Gouverneur, geschiedt dat bij voorkeur door tusschenkomst van den Inspecteur, wat Curaçao betreft en van den Gezaghebber, wat een der overige eilanden aangaat.

Artikel 33.

Het onderwijzend personeel is verplicht, behoorlijk tot de lessen voorbereid, ter school te komen en tijdig datgene in gereedheid te brengen, wat voor het geven van het onderwijs noodig is.

Artikel 34.

1. Het hoofd der school staat het overige personeel met raad en voorlichting bij en beijvert zich, om, ook door bevordering van onderlinge samenwerking, eenheid van doel en vastheid van richting aan het onderwijs te geven.

2. De overige onderwijzers zijn verplicht de bevelen en aanwijzingen van het hoofd der school ter aanzien van de schoolorde en den gang van het onderwijs op te volgen en zullen zich beijveren om ook buiten de klasse(n) en buiten de lesuren het hoofd der school bij te staan in de handhaving der orde.

Artikel 35.

1. Indien een der overige onderwijzers zonder wettige reden afwezig blijft, of zich schuldig maakt aan onbehoorlijk optreden tegenover het hoofd der school of aan ander onbehoorlijk gedrag of plichtverzuim, waaronder valt het niet volgen van den rooster van lesuren of van het leerplan, geeft het hoofd der school daarvan zoo spoedig mogelijk schriftelijk kennis, op Curaçao aan den Inspecteur, op een der overige eilanden aan den Gezaghebber, die naar bevind van zaken en in verband met zijne bevoegdheid handelt.

2. Indien een der overige onderwijzers zich bezwaard acht een bevel of aanwijzing van het hoofd der school op te volgen, is hij bevoegd zich deswege, zoomede ook met andere klachten,

schriftelijk tot den Inspecteur of den Gezaghebber te wenden, maar niet om de opvolging van het bevel of aanwijzing op te schorten.

3. Van de beslissing van den Inspecteur of den Gezaghebber op de klachten, bedoeld in het eerste en in het tweede lid, is beroep op den Gouverneur toegelaten, dat moet worden ingezonden op dezelfde wijze als in artikel 32 is bepaald.

Artikel 36.

Behalve aan de autoriteiten, voor wie krachtens de Onderwijsverordening 1935 de school ten allen tijde toegankelijk is, verschaft het hoofd der school op daartoe geuit verlangen toegang tot de schoollokalen en bijgebouwen:

aan den Directeur van Openbare Werken en de door dezen gezonden personen;

aan den Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst en de door dezen gezonden personen;

aan hen, ten aanzien van wie de Inspecteur, op een der eilanden buiten Curaçao ook de Gezaghebber, hem dat opdraagt.

Artikel 37.

Voorstellen tot wijziging van het vastgestelde leerplan dient het hoofd der school bij den Inspecteur in met overlegging van mogelijke afwijkende voorstellen van een of meer leden van het onderwijzend personeel, ten minste drie maanden vóór het einde van een schooljaar.

Artikel 38.

1. Voor elke klasse is een uittreksel uit het vastgestelde leerplan in het klasselokaal aanwezig.

2. Elk lid van het onderwijzend personeel is aansprakelijk voor het hem opgedragen onderwijs en zorgt, dat het voor zijne klasse(n) vastgestelde leerplan wordt afgewerkt, waarbij stipt de voorgeschreven rooster van lesuren wordt gevolgd.

Artikel 39.

Het hoofd der school ziet toe, dat, voor zoover een vak niet volgens het leerplan slechts voor een deel der leerlingen bestemd is, in elke klasse door alle leerlingen wordt deelgenomen aan het onderwijs in al de daar onderwezen vakken, waarvoor zij niet van den Inspecteur of den Gezaghebber vrijstelling hebben ontvangen.

Artikel 40.

1. In een schooltijd van meer dan twee uren moet een rusttijd van ten minste *vijftien* minuten worden gehouden.

2. Wanneer een schooldag in twee schooltijden is verdeeld, moet tusschen de schooltijden een rusttijd van ten minste *een* uur zijn.

Artikel 41.

1. Jaarlijks, uiterlijk *veertien* dagen voor het begin van het schooljaar, zendt het hoofd eener school op de Benedenwindsche Eilanden den rooster van lesuren in tweevoud voor dat schooljaar aan den Inspecteur ter vaststelling.

2. Het hoofd eener school op de Bovenwindsche Eilanden doet hetzelfde uiterlijk *eene* maand voor het begin van het schooljaar.

3. De rooster van lesuren wordt in zoodanigen vorm ingezonden, dat hij tevens geschikt is om opgeplakt in een der schoolvertrekken te worden opgehangen.

4. Hij gaat vergezeld van een overzicht van het wekelijks per vak en per klasse uitgetrokken aantal lesuren (van 60 minuten).

5. Op den rooster van lesuren worden behalve de uren en de vakken ook vermeld de namen van de onderwijzers, vakonderwijzers of kweekelingen, aan wie het onderwijs voor alle vakken in een of meer klassen of voor bepaalde vakken is opgedragen.

6. Het op één lesuur plaatsen van meer dan een vak is verboden; voor elke les moet nauwkeurig het begin en het einde worden aangegeven;

7. Bij het opmaken van den rooster van lesuren wordt gezorgd, dat het geheele onderwijzend personeel, voor zoo-ver mogelijk, gedurende den vollen schooltijd aan het onderwijs deelneemt.

8. De vacantietijden worden op den rooster van lesuren aangegeven door vermelding van den eersten en den laatsten dag, waarop geen school wordt gehouden.

9. Van de feestdagen wordt de dag vermeld.

Artikel 42.

Indien de rooster van lesuren in den loop van het schooljaar wijziging moet ondergaan, zendt het hoofd der school een nieuwen rooster van lesuren in tweevoud aan den Inspecteur ter vaststelling, ten minste *veertien* dagen vóór de

wijziging wordt toegepast. Deze rooster van lesuren moet voldoen aan het bepaalde in het derde tot en met het zevende lid van artikel 41.

Artikel 43.

1. De Inspecteur zendt een exemplaar van den vastgestelden rooster van lesuren binnen *acht* dagen na ontvangst aan het hoofd der school terug, na den rooster te hebben geteekend met vermelding van den datum der vaststelling.

2. Het hoofd der school zendt een afschrift van den vastgestelden rooster van lesuren op Curaçao aan den Voorzitter van de Commissie van Onderwijs, op een der overige eilanden aan den Voorzitter van den Raad van Politie.

3. Het hoofd der school draagt zorg, dat de rooster, dien de Inspecteur heeft geteekend, wordt opgehangen in het lokaal, waar hij onderwijs geeft en dat in de overige lokalen uittreksels voor de daarin geplaatste klasse of klassen worden opgehangen en wel zoodanig, dat rooster en uittreksels steeds geraadpleegd kunnen worden.

Artikel 44.

1. In de maand December wordt in alle klassen gedurende een morgenschooltijd eene openbare les gehouden.

2. Het hoofd der school bepaalt dien schooltijd op Curaçao in overleg met den Inspecteur, op een der overige eilanden met den Gezaghebber, en noodigt daarna de ouders tot het bijwonen van die les uit.

3. Gedurende dien schooltijd kan van den rooster van lesuren worden afgeweken.

Artikel 45.

1. Afwijkingen van den eenmaal vastgestelden en door den Inspecteur geteekenden rooster van lesuren zijn niet geoorloofd behalve in de gevallen genoemd in de artikelen 44 en 46.

2. Geene andere boeken dan die, welke voorkomen op de boekenlijst, vastgesteld door den Inspecteur, mogen bij het onderwijs worden gebruikt.

Artikel 46.

1. Wanneer door tijdelijke onvoltalligheid van het onderwijzend personeel het onderwijs niet volgens den vastgestel-

den rooster van lesuren kan worden gegeven, kan het hoofd der school, zoo noodig in overleg met de overige onderwijzers, tijdelijk de lesuren verschikken.

2. Ingeval deze maatregel voor langer dan *drie* dagen noodzakelijk is, wordt omtrent de wijze, waarop de tijdelijke regeling is getroffen, de goedkeuring vereischt, op Curaçao van den Inspecteur, op de overige eilanden van den Gezaghebber.

3. Wanneer de goede voortgang van het onderwijs in het geval, bedoeld in het eerste lid, zulks zou eischen, kan het hoofd der school voor eene of meer klassen bepalen, dat de leerlingen slechts gedurende een gedeelte van den gewonen schooltijd onderwijs ontvangen, dan wel bij afwisseling een geheel schooltijd vrijaf hebben.

4. Op deze tijdelijke regeling verzoekt hij onmiddellijk de goedkeuring, op Curaçao van den Inspecteur, op de overige eilanden van den Gezaghebber.

Artikel 47.

1. De school is gesloten op Zaterdag en Zondag, tenzij, voor wat den Zaterdag betreft, door den Inspecteur anders wordt bepaald.

2. Er wordt geen school gehouden op den Nieuwjaarsdag, den Goeden Vrijdag, den Paaschmaandag, den Hemelvaartsdag, den Pinkstermaandag en de beide Kerstdagen.

3. Voorts zal er geen school worden gehouden op den verjaardag van H.M. de Koningin en van H.K.H. Prinses Juliana en op Curaçao bovendien op den dag der opening van de vergadering van den Kolonialen Raad.

4. Nog kan de school gesloten worden bij buitengewone plaatselijke feestelijkheden, op Curaçao te bepalen door den Inspecteur, op de overige eilanden door den Gezaghebber.

5. Ten slotte worden op de Bovenwindsche eilanden de scholen gesloten op den algemeenen biddag vóór en den algemeenen dankdag na den orkaantijd.

Artikel 48.

1. Het aantal vacantedagen bedraagt, met inbegrip van de dagen genoemd in het tweede, het derde en het vierde lid van artikel 47, *vijftig* schooldagen per jaar.

2. De vacanties worden naar plaatselijke omstandigheden geregeld met inachtneming van de volgende regelen:

a. er zijn drie vacanties, waarvan eene aan het einde van het schooljaar valt;

- b. deze vacanties verdeelen het schooljaar in drie zoo mogelijk gelijke deelen;
- c. de langste vacantie wordt gesteld, of in het warmste deel van het jaar, of in den tijd, dat plaatselijke toestanden een groot schoolverzuim veroorzaken.

Artikel 49.

- 1. In de vierde en de hogere klassen kan huiswerk opgegeven worden.
- 2. Het hoofd der school regelt met de onderwijzers en de vakonderwijzers, die in eene dezer klassen onderwijs geven, dit huiswerk.
- 3. Het onderwijzend personeel is verplicht buiten de schooluren het schriftelijk werk der leerlingen na te zien.

Artikel 50.

- 1. De voor de leerlingen bestemde toegangen tot het schoolgebouw worden *vijftien* minuten vóór het begin van elken schooltijd geopend.
- 2. Vóór dien tijd worden geene leerlingen tot het schoolerf, de speelplaatsen of de schoollokalen toegelaten.

Artikel 51.

- 1. Na het begin van de eerste les worden geene leerlingen, die te laat gekomen zijn, tot de klasse-lokalen toegelaten. Deze moeten zich bij het hoofd der school melden. Het hoofd der school beslist, of zij dadelijk naar de klasse(n) gaan, dan wel, of zij gedurende de eerste les voor straf in zijn lokaal moeten blijven.
- 2. Het hoofd der school is bevoegd in het belang van het onderwijs *vijftien* minuten na het begin van den schooltijd den toegang tot het schoolgebouw te sluiten en geene leerlingen meer toe te laten dan in zeer bijzondere gevallen.

Artikel 52.

- 1. Het onderwijzend personeel is verplicht ten minste *vijftien* minuten vóór het begin van den schooltijd in het schoolgebouw aanwezig te zijn.
- 2. De vakonderwijzer is, in afwijking van het bepaalde in het eerste lid, verplicht ten minste *vijf* minuten vóór het begin van de hem opgedragen lessen in het schoolgebouw aanwezig te zijn.

Artikel 53.

Vóór het einde van den schooltijd of van de opgedragen lessen mag niemand van het onderwijzend personeel het schoolgebouw verlaten, dan in zeer bijzondere gevallen en met toestemming van het hoofd der school, mits deze eene tijdelijke regeling treft, waardoor het onderwijs voortgang kan hebben en het naar huis zenden van een of meer klassen wordt vermeden. Deze toestemming sluit niet in, dat het hoofd der school het recht heeft aan iemand van het onderwijzend personeel te vergunnen een of meer schooltijden afwezig te zijn.

Artikel 54.

Het hoofd der school verlaat na afloop van een schooltijd het schoolgebouw niet, dan nadat het door de leerlingen, die niet moeten over- of nablijven, ontruimd is.

Artikel 55.

1. Het hoofd der school draagt zorg voor de goede orde in de school en op de speelplaatsen.
2. Het overige personeel is hem daarin behulpzaam.

Artikel 56.

Het onderwijzend personeel moet zich gedurende den schooltijd onafgebroken met de leerlingen bezighouden.

Artikel 57.

Tusschen de beide schooltijden wordt aan de leerlingen, wier ouders zulks wenschen, gelegenheid gegeven om in een der schoollokalen over te blijven.

Artikel 58.

1. Het hoofd der school is verplicht aan leerlingen, die onzindelijk zijn of behept met eene voor anderen hinderlijke huidziekte, den toegang tot de schoollokalen te weigeren of hen daaruit te verwijderen. Hij zendt hen aan hunne ouders terug met vermelding van de reden, waarom dit geschiedt.

2. Indien hij vermoedt, dat een leerling lijdt aan eene besmettelijke ziekte of kwaal, bericht hij dit onmiddellijk met opgave van den naam en woonplaats van den leerling, op Curaçao aan den Directeur van den Openbaren Gezondheids-

dienst en op een der overige eilanden aan den Gouvernements-geneeskundige.

3. Het overige personeel is verplicht het hoofd der school onmiddellijk opmerkzaam te maken op alle gevallen, die tot de in het eerste en het tweede lid bedoelde behooren.

Artikel 59.

Het hoofd der school zorgt, dater gedurende de rusttijden toezicht op de leerlingen wordt gehouden en oefent zelf dit toezicht mede uit.

Artikel 60.

Het hoofd der school zorgt, dat bij het aan- en uitgaan der school de orde bewaard wordt en de leerlingen zich in de nabijheid der school behoorlijk gedragen en zich of anderen niet aan gevaar blootstellen.

Artikel 61.

1. De regelingen omtrent het toezicht door het onderwijzend personeel op de leerlingen bij het aan- en uitgaan der school, vóór den schooltijd, gedurende den rusttijd en bij het overblijven treft het hoofd der school in overleg met de overige onderwijzers.

2. Zij worden op Curaçao aan den Inspecteur, op een der overige eilanden aan den Gezaghebber medegedeeld.

Artikel 62.

1. Alleen het hoofd der school is bevoegd in zeer bijzondere gevallen aan leerlingen vrijstelling van het bijwonen van lessen te verleen.

2. Dit voorschrift geldt ook voor het verlaten van het schoolgebouw gedurende een schooltijd door leerlingen.

Artikel 63.

1. Ingeval een leerling om eenige reden de school moet verzuimen of te laat komt, geven de ouders daarvan op behoorlijke wijze, liefst schriftelijk, kennis aan het hoofd der school of aan den onderwijzer der klasse.

2. Ieder der overige onderwijzers zal het hoofd der school zoo spoedig mogelijk kennis geven van willekeurig te laat komen van leerlingen van zijne klasse(n).

3. Het hoofd der school geeft zoo spoedig mogelijk aan de betrokken ouders kennis van willekeurige verzuimen of van willekeurig te laat komen van leerlingen.

Artikel 64.

1. Het onderwyzend personeel houdt in iedere klasse aantekening, door het geven van cijfers van 1 tot 10, van het gedrag, de vlijt en de vorderingen van iederen leerling.

2. Het hoofd der school zal op ongeregelde tijden deze cijfers nagaan.

3. Het hoofd der school draagt ieder der overige onderwijzers op om tevens aantekening van het schoolbezoek der leerlingen van zijne klasse(n) te houden.

Artikel 65.

1. Het oordeel in cijfers van 1 tot 10 over het gedrag, de vlijt en de vorderingen van een leerling wordt driemaal 's jaars ingevuld op rapporten, waarvan de Inspecteur het model vaststelt.

2. De beteekenis der cijfers is als volgt:

1: zeer slecht, 2: slecht, 3: zeer onvoldoende, 4: onvoldoende, 5: bijna voldoende, 6: voldoende, 7: ruim voldoende, 8: goed, 9: zeer goed en 10: uitmuntend.

3. De rapporten loopen over de tijdvakken Januari tot en met April, Mei tot en met Augustus, September tot en met December.

4. Deze rapporten worden aan de leerlingen medegegeven om ze door de ouders voor „gezien” te laten teekenen. Het hoofd der school bewaart de geteekende rapporten. Na het laatste rapport van elk schooljaar blijft het in het bezit der ouders.

5. Een leerling, die de school in den loop van het schooljaar verlaat, ontvangt zijn rapport.

6. Heeft een leerling de helft of meer der schooltijden van een tijdvak, waarover een rapport gegeven wordt, verzuimd, dan worden op zijn rapport geene cijfers voor dat tijdvak ingevuld, doch wordt er op aangeteekend, dat hij wegens onvoldoend schoolbezoek niet beoordeeld wordt.

7. Het hoofd der school houdt in een register afschrift van de rapporten, die aan de leerlingen der school worden verstrekt.

Artikel 66.

1. Het hoofd der school bepaalt tegen het einde van het

schooljaar in overleg met het overige personeel, dat in eene klasse onderwijs gegeven heeft, welke leerlingen op grond van de op het derde rapport van het schooljaar behaalde cijfers tot eene hoogere klasse bevorderd zullen worden.

2. Bij verschil van gevoelen beslist op Curaçao de Inspecteur, op een der overige eilanden de Gezaghebber.

3. Het hoofd der school verzamelt het schriftelijk werk, dat in de verschillende klassen voor de vaststelling van de cijfers voor het derde rapport in het schooljaar wordt gemaakt, opdat het kan dienen bij de beslissing, bedoeld in het tweede lid.

Artikel 67.

De leerlingen der hoogste klasse van eene school ontvangen geen derde rapport in het schooljaar, indien zij deelnemen aan het eindexamen of het onderzoek, bedoeld in artikel 68.

Artikel 68.

1. De leerlingen der hoogste klasse van eene school voor meer uitgebreid lager onderwijs op Curaçao onderwerpen zich aan een door den Inspecteur af te nemen eindexamen, dat loopt over alle in die klasse onderwezen vakken.

2. De leerlingen der hoogste klasse van eene school voor uitgebreid lager onderwijs of voor gewoon lager onderwijs B onderwerpen zich aan een onderzoek, dat loopt over alle in die klasse onderwezen vakken en dat wordt afgenomen door het hoofd der school, zoo mogelijk in tegenwoordigheid van een of meer leden der Commissie van Onderwijs of den Raad van Politie en waarbij voor ten minste vijf vakken het examenwerk kan worden gegeven door den Inspecteur.

3. De regeling van het eindexamen en het onderzoek berust bij den Inspecteur, die bevoegd is om op het eiland, waar hij aan het einde van een schooljaar vertoeft, het onderzoek, bedoeld in het tweede lid, zelf af te nemen.

Artikel 69.

1. De leerlingen, die voldoen aan de eischen, die de Inspecteur bij de regeling, bedoeld in het derde lid van artikel 68 stelt, ontvangen een getuigschrift, waarvan de Inspecteur het model vaststelt.

Artikel 70.

1. Het is het onderwijzend personeel verboden een leerling

lichamelijk te tuchtigen, of tot straf buiten de klaslokalen te doen verblijven.

2. Het hoofd der school ziet toe, dat ook de overige onderwijzers zich naar dit voorschrift gedragen.

Artikel 71.

Geene andere straffen dan de volgende worden aan een leerling opgelegd:

- a. afzondering van de overige leerlingen der klasse gedurende niet langer dan één schooltijd, waarbij gezorgd moet worden, dat de leerling onder toezicht blijft;
- b. afzondering van de overige leerlingen gedurende meer dan een schooltijd, ingeval van voortdurend berispelijk gedrag of van eene zeer ernstige overtreding, waarbij gezorgd moet worden, dat de leerling onder toezicht blijft;
- c. verlaging in leerjaar bij zeer slecht schoolbezoek;
- d. het afwerken van eene opgelegde taak na afloop van den namiddagschooltijd;
- e. het verwijderen van de school, wanneer een leerling zonder geldige redenen haar ongeregeld bezoekt en daardoor den gang van het onderwijs stoort, voor vermaning en straf ongevoelig, een slecht voorbeeld voor zijne medeleerlingen blijkt, of zich aan eene ernstige overtreding of onbetamelijkheid schuldig maakt.

Artikel 72.

1. Wegens nalatigheid der ouders in het betalen van het verschuldigd schoolgeld wordt een leerling door het hoofd der school met eene schriftelijke kennisgeving aan de ouders naar huis gezonden, in opdracht, op Curaçao van den Inspecteur, op een der overige eilanden van den Gezaghebber.

2. De leerling, die ingevolge het eerste lid verwijderd is, kan eerst worden toegelaten, wanneer het hoofd der school bericht ontvangen heeft, dat het achterstallige is aangezuiverd, of dat om andere redenen de verwijdering kan worden ingetrokken.

Artikel 73.

Het is verboden de leerlingen gedurende de rusttijden in de schoollokalen te doen verblijven.

Artikel 74.

1. Indien een leerling schade toebrengt aan de lokalen,

schoolmeubelen, leermiddelen of schoolbehoefden, zijn de ouders verplicht de kosten, die tot herstelling van de veroorzaakte schade worden vereischt, te vergoeden.

2. In elk voorkomend geval stelt op Curaçao de Inspecteur en op een der overige eilanden de Gezaghebber het bedrag der schadevergoeding vast, vordert dit in en stort het in 's Lands kas.

Artikel 75.

Indien aan de vordering, bedoeld in het tweede lid van artikel 74, niet wordt voldaan, is de Inspecteur op Curaçao en de Gezaghebber op een der overige eilanden bevoegd, het hoofd der school op te dragen den leerling, die de schade veroorzaakte, van de school weg te zenden, zoolang tot de schadevergoeding is betaald.

Artikel 76.

Van ongelukken of buitengewone voorvallen, die zich met betrekking tot de school hebben voorgedaan, geeft het hoofd der school zoo spoedig mogelijk kennis aan den Inspecteur en op een der eilanden buiten Curaçao bovendien aan den Gezaghebber.

Artikel 77.

1. Twee maal 'sjaars — en wel in de maanden April en October — houdt het onderwyzend personeel van eene school eene schoolvergadering.

2. Er wordt bovendien een buitengewone schoolvergadering gehouden, wanneer:

- a. het hoofd der school zulks wenschelijk of noodig acht;
- b. de helft der onderwijzers schriftelijk met opgave van de te behandelen onderwerpen het aan het hoofd der school verzoekt;
- c. de Inspecteur het noodig acht.

3. Het onderwyzend personeel is verplicht de schoolvergaderingen, bedoeld in het eerste en het tweede lid, bij te wonen.

4. De schoolvergadering wordt nooit onder schooltijd gehouden.

Artikel 78.

1. Alles, wat het belang van de school, van het onderwyzend personeel en van de leerlingen raakt, kan een onder-

werp van bespreking in de schoolvergadering uitmaken.

2. Alle onderwijzers hebben stemrecht, de vakonderwijzers hebben dit bij benoemingen en bij voorstellen, die hun vak betreffen.

Artikel 79.

1. In de eerste schoolvergadering in elk schooljaar kiest het personeel een secretaris der schoolvergadering. Deze is herkiesbaar.

2. In het algemeen treedt de onderwijzer, die aangewezen is om het hoofd der school te vervangen, niet als secretaris op.

3. Het hoofd der school maakt in overleg met den secretaris de agenda vóór elke schoolvergadering op.

4. Tot uiterlijk *zeven* dagen vóór elke gewone schoolvergadering kunnen de onderwijzers punten van bespreking aan den secretaris opgeven.

5. De oproeping tot de schoolvergadering geschiedt, behoudens in spoedeisende gevallen, ten minste *vier* dagen te voren.

Artikel 80.

1. Het hoofd noodigt op Curaçao den Inspecteur en op een der overige eilanden den Gezaghebber, onder toezending der agenda, tot het bijwonen der schoolvergadering uit.

2. Indien gedurende het verblijf van den Inspecteur op een der eilanden buiten Curaçao aldaar eene schoolvergadering plaats heeft, wordt hij op gelijke wijze tot deze vergadering uitgenoodigd.

3. De Inspecteur en de Gezaghebber brengen op eene schoolvergadering eene raadgevende stem uit.

Artikel 81.

1. De secretaris notuleert, wat op eene schoolvergadering wordt behandeld.

2. Binnen twee weken na de schoolvergadering zendt de secretaris de notulen bij het onderwijzend personeel rond, tenzij op de vergadering anders is bepaald.

3. Na de rondzending bewaart het hoofd der school de notulen.

4. Op de eerstvolgende schoolvergadering draagt het hoofd der school ze, na kennisneming van de bij de rondzending schriftelijk ingebrachte bezwaren of opmerkingen, ter goed-

keuring voor, terwijl hij ze na goedkeuring met den secretaris onderteekent.

5. De Inspecteur heeft het recht ten allen tijde inzage der notulen te nemen, welk recht op een der eilanden buiten Curaçao ook de Gezaghebber heeft.

Artikel 82.

1. De besprekingen op de schoolvergaderingen, zoowel als de notulen, dragen een vertrouwelijk karakter.

2. Over personen wordt schriftelijk, over zaken mondeling gestemd.

3. Bij stemming over personen volgt op staking van stemmen herstemming, bij eene tweede staking beslist het hoofd der school.

4. Bij staking van stemmen over zaken beslist het hoofd der school.

Artikel 83.

1. Alle besluiten worden genomen bij volstreckte meerderheid der uitgebrachte stemmen.

2. Deze besluiten zijn bindend voor de minderheid.

3. Het hoofd der school zorgt voor de uitvoering en naleving van genomen besluiten.

4. Hij geeft binnen *drie* dagen na de gehouden schoolvergadering aan den Inspecteur kennis van de genomen besluiten, op een der eilanden buiten Curaçao bovendien aan den Gezaghebber.

5. Indien het hoofd der school zich niet kan vereenigen met een genomen besluit, zoo onderwerpt hij het binnen *drie* dagen aan de beslissing van den Inspecteur.

6. Het hoofd der school deelt dit terzelfder tijd aan het onderwijzend personeel mede, zoo hij dat niet reeds ter schoolvergadering gedaan heeft.

7. Het besluit, bedoeld in het vijfde lid, wordt eerst uitgevoerd als de Inspecteur er zijne goedkeuring aan heeft gehecht.

8. De Inspecteur heeft de bevoegdheid de besluiten der schoolvergadering, die in strijd zijn met wettelijke regelingen, onmiddellijk te vernietigen.

Artikel 84.

Zonder toestemming van den Inspecteur, voor wat betreft Curaçao, of van den Gezaghebber, voor wat een der overige eilanden aangaat, mogen de schoollokalen niet tot een ander

doel dan tot het geven van openbaar lager onderwijs worden gebruikt.

Artikel 85.

1. Het hoofd der school draagt zooveel mogelijk zorg, dat gedurende de schooltijden aan het schoolgebouw en de daarbij behoorende gebouwen en speelplaatsen geene schade wordt toegebracht.

2. Hij draagt zorg, dat de lokalen vóór het begin van den schooltijd worden gelucht, zindelijk worden gehouden en dat daarin niet wordt gerookt.

3. Indien in de school een geval van besmettelijke ziekte is voorgekomen, geeft hij onmiddellijk kennis, op Curaçao aan den Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst, op een der overige eilanden aan den Gouvernementsgeneeskundige.

4. Hij ziet toe of doet toezien, dat, als de werkzaamheden afgeloopen zijn, het schoolgebouw en de daarbij behoorende gebouwen en speelplaatsen gesloten worden.

5. Het overige personeel houdt mede toezicht, dat de lokalen rein en zindelijk worden gehouden en daaraan geene schade wordt toegebracht.

Artikel 86.

1. Voor gewone onderhoudswerken aan de schoolmeubelen en de gebouwen dient het hoofd eener school op Curaçao *vóór den vierden* van elken maand een defectenrapport in bij den Inspecteur, die het, indien hij er zich mede vereenigt, aan den Directeur van Openbare Werken doorzendt.

2. Op een der overige eilanden wordt gehandeld volgens de voorschriften, die de Gezaghebber daarvoor heeft gegeven of zal geven.

3. Indien het schoolgebouw door wind of weder, door moedwil of andere oorzaken zoodanig beschadigd is, dat herstelling onmiddellijk noodzakelijk is, kan van het bepaalde in het eerste en het tweede lid worden afgeweken.

4. Herstellingen, veranderingen of vernieuwing der gebouwen, aanschaffing of vernieuwing van schoolmeubelen moeten worden aangevraagd in de eerste week van September bij den Inspecteur.

Artikel 87.

1. Het onderwijzend personeel waakt, ieder voor zooveel

betreft de klasse of klassen, waarin hij werkzaam is, tegen beschadiging en misbruik van schoolmeubelen, leermiddelen en schoolbehoeften en draagt zorg voor het goed en zindelijk bewaren er van.

2. Het hoofd der school zorgt, dat de schoolmeubelen, de leermiddelen of de schoolbehoeften, die met een lijder aan eere besmettelijke ziekte in aanraking zijn geweest, worden ontsmet, waartoe hij zich op Curaçao rechtstreeks tot den Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst wendt, op een der overige eilanden tot den Gouvernementsgeneeskundige.

Artikel 88.

Indien blijkt, dat leerlingen schade hebben toegebracht aan de lokalen, de schoolmeubelen, de leermiddelen of de schoolbehoeften tengevolge van onvoldoende toezicht of nalatigheid van een der leden van het onderwijzend personeel, dan wordt dit aansprakelijk gesteld voor de aangebrachte schade.

Artikel 89.

1. Het hoofd der school zendt jaarlijks uiterlijk 1 September bij den Inspecteur eene aanvraag in voor de leermiddelen en schoolbehoeften voor het eerstvolgende schooljaar.

2. Deze aanvraag gaat steeds vergezeld van een overzicht van den aanwezigen voorraad.

3. De Inspecteur beslist, of het aangevraagde al dan niet wordt aangeschaft en zoo ja, tot welke hoeveelheid, in verband met de voor het volgende dienstjaar beschikbare gelden.

4. Voor zoover andere artikelen benodigd zijn, kunnen deze aangevraagd worden op Curaçao bij den Inspecteur, op een der overige eilanden bij den Gezaghebber.

5. De Inspecteur of de Gezaghebber beslist over de noodzakelijkheid der aanschaffing in verband met de voor het dienstjaar beschikbare gelden.

Artikel 90.

1. Het hoofd der school heeft het beheer over de schoolbibliotheek, wanneer deze aan de school verbonden is.

2. De Inspecteur beoordeelt de aanvraag ter aanvulling van de bibliotheek, die het hoofd jaarlijks tegelijk met de aanvraag voor leermiddelen en schoolbehoeften bij hem inzendt.

Artikel 91.

1. Het hoofd der school verricht geen administratieve werk-

zaamheden in de schooltijden, dan voor zoover dit uit de voorschriften van dit reglement noodzakelijk volgt.

2. Het plaatsvervangend hoofd is het hoofd der school zoo noodig in de administratie behulpzaam, terwijl het hoofd der school ook aan andere leden van het personeel een deel der administratie kan opdragen, mits daardoor niemand aan het onderwijs wordt onttrokken.

Artikel 92.

1. Het hoofd der school houdt een register van de verzonden en de ontvangen stukken.

2. Van verzonden stukken houdt het hoofd der school afschrift, ontvangen stukken bewaart hij.

3. Van de schoolmeubelen, leermiddelen en schoolbehoeften houdt hij een inventaris, volgens voorschriften van den Inspecteur.

Artikel 93.

1. Tweemaal in het jaar, vóór 10 Januari en vóór 10 Juli, zendt het hoofd der school, op Curaçao bij de Commissie van Onderwijs, op een der overige eilanden bij den Raad van Politie, een in drievoud opgemaakt verslag in van het gedrag, de vorderingen en het schoolverzuim der leerlingen.

2. Bedoelde Commissie of Raad van Politie zendt een dier verslagen aan den Gouverneur en één aan den Inspecteur, met bijvoeging der opmerkingen en toelichtingen, die noodig worden geacht.

Artikel 94.

1. Bij overgave door, dan wel bij vertrek of tijdelijke verhindering door ziekte of verlof van het hoofd der school moet op Curaçao bij den Inspecteur en op een der overige eilanden bij den Gezaghebber een proces-verbaal van overgave en overneming van het beheer der leermiddelen en schoolbehoeften zoo spoedig mogelijk worden ingediend, uiterlijk binnen *veertien* dagen na den laatsten dag der overgave. De Gezaghebber zendt een afschrift van het proces-verbaal aan den Inspecteur.

2. In de maand Januari van elk jaar wordt op gelijke wijze ingediend een proces-verbaal van opname van de leermiddelen en de schoolbehoeften op den laatsten werkdag van het voorafgaande jaar.

3. De overgave en overneming, bedoeld in het eerste lid en de opname, bedoeld in het tweede lid, geschieden op Curaçao in tegenwoordigheid van twee leden van het onderwijzend personeel der school, die de Inspecteur daartoe aanwijst, op een der overige eilanden in tegenwoordigheid van twee landsdienaren, zoo mogelijk onderwijzers, die de Gezaghebber daartoe aanwijst.

4. Indien overgever en overnemer beiden dit wenschen, kan op Curaçao de Inspecteur en op een der overige eilanden de Gezaghebber toestaan, dat het beheer der leermiddelen en schoolbehoefte gedurende de ziekte of afwezigheid van het hoofd der school voor diens verantwoording door het plaatsvervangend hoofd der school wordt gevoerd. Mogelijk tijdens het beheer gemaakte fouten of ontstane tekorten zullen dan worden beschouwd als begaan of veroorzaakt door het hoofd der school, dat ervoor verantwoordelijk is.

5. Het hoofd der school geeft in zoodanig geval eene verklaring af, waarvan de Inspecteur het model vaststelt, evenals voor de in het eerste en het tweede lid bedoelde processen-verbaal.

Artikel 95.

1. De lijst, bedoeld in artikel 18 der Koepokinentingverordening (P. B. 1916 No. 37), houdt het hoofd der school geregeld bij.

2. De pokkenbriefjes, die hij ontvangt, worden zorgvuldig bewaard, die van het onderwijzend personeel afzonderlijk.

3. Het pokkenbriefje van een leerling draagt hetzelfde nummer, als waaronder hij in het stamboek der school is ingeschreven.

4. Indien onnauwkeurigheden op een pokkenbriefje ontdekt worden, zal het hoofd der school dat briefje bij de eerstvolgende inenting ter vervanging aan den Gouvernements-geneeskundige aanbieden, waarbij de leerling tegenwoordig moet zijn.

5. Het pokkenbriefje wordt aan een leerling, die aan het einde van een schooljaar de school verlaat, medegegeven.

6. Nemen de ouders in den loop van een schooljaar een leerling van de school, dan moet aan de ouders het pokkenbriefje worden teruggegeven.

7. Ook moet, wanneer het hoofd van eene andere school dat verzoekt, het pokkenbriefje van een leerling, die de school verlaten heeft en op die andere school is ingeschreven, tegen ontvangstbewijs worden afgegeven.

8. In de gevallen, genoemd in het vijfde, zesde en zevende lid moet aan de achterzijde duidelijk met inkt de dagteekening van teruggave vermeld worden met de handteekening van het hoofd en den naam van de school.

9. Het pokkenbriefje van een leerling, die de school in den loop van het schooljaar zonder bekende redenen verlaat, waardoor medegeven van het pokkenbriefje onmogelijk is, blijft tot het einde van het schooljaar onder berusting van het hoofd der school, daarna wordt het op Curaçao gezonden aan den Inspecteur, op een der overige eilanden aan den Gezaghebber, onder wiens berusting het blijft. Mocht de leerling later opnieuw worden ingeschreven, dan vraagt het hoofd der school het pokkenbriefje onmiddellijk van den Inspecteur of van den Gezaghebber terug.

Artikel 96.

In den loop van Januari van elk dienstjaar wordt het tweede exemplaar van de lijst, bedoeld in artikel 18 der Koepokinentingverordening (P. B. 1916 No. 37), over het afgelopen schooljaar bij den Inspecteur ingezonden.

Artikel 97.

1. Wordt voor kinderen, die nog niet zijn ingeënt, toelating verzocht, dan geeft het hoofd der school daarvan onmiddellijk kennis aan den Gouvernementsgeneeskundige, die toezicht heeft op de school.

2. Deze kinderen kunnen worden ingeschreven en toegelaten, wanneer zekerheid bestaat, dat binnen ééne maand de inenting geschied en een pokkenbriefje afgegeven zal zijn.

Artikel 98.

1. Gedurende de maand December geeft het hoofd der school op ten minste twee niet opeenvolgende dagen, die niet op de gewone schooldagen mogen vallen, aan de ouders gelegenheid tot inschrijving van leerlingen voor het nieuwe schooljaar.

2. De dagen en uren van zitting worden bekend gemaakt op Curaçao bij advertentie door den Inspecteur, op een der overige eilanden door den Gezaghebber op de aldaar gebruikelijke wijze.

AFDEELING V.

Houdende regelen voor het aannemen en afschrijven van leerlingen, het aanteekenen van het schoolverzuim en het berekenen van het aantal schoolgaande leerlingen van de geheel of gedeeltelijk uit 's Lands kas bekostigde scholen voor lager onderwijs.

Artikel 99.

1. Het schooljaar vangt aan op den 1sten Januari.
2. Wanneer omstandigheden of plaatselijke toestanden het noodig maken, kan de Gouverneur bepalen, dat voor eene school of eene groep van scholen het schooljaar op een anderen dan den in het eerste lid genoemden datum aanvangt.

Artikel 100.

Kinderen, die op den eersten dag van het schooljaar, voor wat betreft eene school voor gewoon of voor uitgebreid lager onderwijs den leeftijd van zes jaren en voor wat aangaat eene school voor meer uitgebreid lager onderwijs den leeftijd van vijf jaren en zes maanden nog niet hebben bereikt, worden niet tot de school toegelaten.

Artikel 101.

De toelating tot het eerste leerjaar van kinderen, die nog geen lager onderwijs hebben genoten, heeft plaats tot en met vijftien dagen na den datum van aanvang van het schooljaar.

Artikel 102.

1. Het hoofd der school schrijft de toegelaten leerlingen in het op elke school berustende stamboek in volgorde der aanmelding in.
2. Het stamboek is ingericht overeenkomstig het Model No. 1, aan het einde van deze Afdeeling voorkomende.

Artikel 103.

De ingeschreven leerlingen tellen als schoolgaande leerlingen mede in de maand, waarin zij worden ingeschreven, indien

de inschrijving vóór den 16den der maand plaats heeft; heeft de inschrijving op of na den 16den der maand plaats gevonden, dan worden zij als schoolgaande medegeteld van den 1sten der volgende maand af.

Artikel 104.

1. Als schoolgaande leerlingen worden gerekend de te goeder trouw ingeschreven leerlingen, die in eene maand niet meer dan de helft van het aantal schooldagen, zonder dat van eene geldige reden tot verzuim is gebleken, afwezig zijn geweest.

2. Op het eiland St. Martin worden de leerlingen afkomstig van het Fransche gedeelte van dat eiland niet als schoolgaande leerlingen medegeteld.

Artikel 105.

1. Leerlingen, die in den loop van een schooljaar den leeftijd bereiken van *veertien* jaar en geplaatst zijn in een der eerste vijf leerjaren eener school, moeten aan het einde van dat schooljaar de school verlaten.

2. Eveneens moeten aan het einde van een schooljaar de school verlaten de leerlingen, die in den loop van dat schooljaar den leeftijd bereikten van *veertien* jaar in het zesde, of *vijftien* jaar in het zevende, of *zestien* jaar in het achtste, of *zeventien* jaar in het negende, of *achttien* jaar in het tiende leerjaar en niet tot een volgend leerjaar worden bevorderd.

3. In zeer bijzondere gevallen kan van de voorschriften in het eerste en het tweede lid worden afgeweken. Op het verzoek der ouders om een leerling nog een jaar het onderwijs te doen volgen, nadat de voorgeschreven leeftijdsgrens is bereikt, beslist de Inspecteur.

Artikel 106.

Behalve kinderen, wier leeftijd niet in overeenstemming is met de in de artikelen 100 en 105 aangegeven leeftijds-grenzen worden niet tot de school toegelaten:

- a. zij, die lijden aan eene besmettelijke ziekte of behept zijn met eene voor anderen hinderlijke huidziekte;
- b. zij, die niet zijn ingeënt of niet zijn voorzien van een der bewijzen, genoemd in het tweede of het derde lid van artikel 3 en in artikel 4 van de Koepokinentingverordening (P. B. 1916 No. 37).

Artikel 107.

De afgeschreven leerlingen tellen nog als schoolgaande mede in de maand, waarin zij werden afgeschreven, indien de afschrijving op of na den 16den der maand heeft plaats gevonden.

Artikel 108.

1. Jaarlijks op 16 Januari maakt het hoofd van de school eene naamlijst der leerlingen op, waarop deze voorkomen in de volgorde van het stamboek met vermelding van de dagteekening van geboorte en van de plaatsing op de school, benevens met opgave van het leerjaar, waarin zij geplaatst zijn en hunne woonplaats. De naamlijst is ingericht overeenkomstig het Model No. 2 aan het einde van deze Afdeeling voorkomend.

2. Het hoofd der school zendt deze naamlijst vóór of op den 1sten Februari aan den Inspecteur. Op de eilanden buiten Curaçao geschiedt de toezending door tusschenkomst van den Gezaghebber, opdat deze kan nagaan, of op de naamlijst geene leerlingen voorkomen in strijd met de voorschriften van deze Afdeeling.

Artikel 109.

1. Dagelijks houdt het hoofd der school aantekening van de verzuimen van de ingeschreven leerlingen. Hij kan dit voor elke klasse opdragen aan den onderwijzer der klasse. In dat geval brengt hij wekelijks de verzuimen over op de absentielijst. De absentielijst is ingericht overeenkomstig het Model No. 3, aan het einde van deze Afdeeling voorkomend.

2. Elke schooldag wordt gerekend uit twee schooltijden: voormiddag- en namiddagschooltijd te bestaan, tenzij op den rooster van lesuren is aangegeven, dat er een aaneengesloten schooltijd is.

3. Alle verzuimde schooltijden worden aangeteekend met aanduiding van de redenen.

4. De absentielijst moet steeds in de school aanwezig zijn en bij schoolbezoek aan het schooltoezicht op verzoek worden getoond.

Artikel 110.

1. Op Curaçao dient het hoofd der school vóór den *achtsten*

van elken maand bij den Inspecteur eene opgave in, waarin vermeld staan :

- a. de aantallen der gedurende de afgelopen maand als schoolgaande ingeschreven, afgeschreven en wegens ongeldig verzuim niet medegetelde leerlingen, benevens het totaal aantal schoolgaande leerlingen op den laatsten dag der afgelopen maand ;
- b. de namen en voornamen der nieuwe schoolgaande leerlingen, de dagteekening van hunne geboorte en van hunne komst op de school, benevens opgave van het leerjaar, waarin zij geplaatst zijn, alsmede in voorkomend geval van de school, die zij verlaten hebben ;
- c. de namen en voornamen der afgeschreven schoolgaande leerlingen met opgave van het leerjaar, waaruit zij de school verlaten ;
- d. de nummers van de leerlingen, die wegens verzuim ingevolge artikel 104 niet als schoolgaande leerlingen zijn medegeteld ;
- e. de dagen waarop in de afgelopen maand geen school werd gehouden, met vermelding der redenen ;
- f. het aantal schooltijden en de dagen, waarop door het onderwijzend personeel in de afgelopen maand is verzuimd, met vermelding der redenen ; en
- g. het percentage, tot in honderdsten nauwkeurig, van het schoolverzuim in de afgelopen maand.

De opgave is ingericht overeenkomstig het Model No. 4, aan het einde van deze Afdeeling voorkomend.

2. Gelijke opgave, als bedoeld in het eerste lid, zendt het hoofd der school op een der overige eilanden vóór den zesden van elke maand aan den Gezaghebber, die ze, per eerste scheepsgelegenheid, nadat hij daaruit de voor hem noodige gegevens heeft overgenomen, aan den Inspecteur doorzendt.

Artikel 111.

1. Het percentage van het schoolverzuim per maand wordt op de volgende wijze berekend :

$$\frac{\text{aantal verzuimde schooltijden der leerlingen}}{\text{aantal leerlingen} \times \text{aantal schooltijden}} \times 100.$$

2. Het gemiddelde van de maandpercentages is het jaarpercentage van het schoolverzuim.

Artikel 112.

Het hoofd der school zendt vóór 15 Januari de absentielijst

over het afgeloopen jaar op Curaçao rechtstreeks en op een der overige eilanden door tusschenkomst van den Gezaghebber aan den Inspecteur.

Artikel 113.

De in deze Afdeeling voorgeschreven bescheiden worden van Gouvernementswege verstrekt.

Artikel 114.

1. Het getal leerlingen, dat tot grondslag strekt voor het bepalen van het aantal vereischte onderwijzers bij de openbare lagere scholen of ter berekening van de uitkeeringen aan besturen van bijzondere lagere scholen, wordt door den Inspecteur aan het einde van elk dienstjaar bepaald uit de in dat jaar maandelijks verstrekte opgaven, bedoeld in artikel 110, door het gemiddelde te nemen van de aantallen leerlingen, die op den laatsten dag van elke maand als schoolgaande bekend stonden.

2. De Inspecteur is verplicht vooraf de opgegeven aantallen te wijzigen, wanneer hem blijkt, dat in strijd met de in deze Afdeeling gegeven voorschriften leerlingen als schoolgaande beschouwd zijn.

Artikel 115.

1. Het bestuur van eene bijzondere lagere school is verplicht toe te zien, dat het hoofd der school de voorschriften, in deze Afdeeling gegeven, nauwkeurig opvolgt, daar dat bestuur aansprakelijk gesteld wordt voor nalatigheid van de zijde van het hoofd der school, welke ten gevolge zou kunnen hebben, dat wegens het niet voldoen aan de wettelijke voorschriften, de uitkeering voor de geheele school voor eenig dienstjaar of een deel ervan verloren ging.

2. De Inspecteur is verplicht van elk geval van nalatigheid proces-verbaal op te maken en het betrokken bestuur der bijzondere lagere school te waarschuwen.

Artikel 116.

1. Van nalatigheid van het hoofd van eene openbare school wordt eveneens proces-verbaal opgemaakt.

2. De Inspecteur zendt dit proces-verbaal aan den Gouverneur en eene waarschuwing aan het hoofd.

AFDEELING VI.

Houdende regelen voor de bezoldigingen en toelagen van de onderwijzers, vakonderwijzers en kweekelingen, werkzaam aan de openbare scholen voor lager onderwijs en de voorbereidende klassen daaraan verbonden, alsmede de toelagen van hen, die van gouvernementswege met het geven van onderwijs aan normaallessen of leer- gangen worden belast.

§ 1. *Algemeene bepalingen.*

Artikel 117.

1. In deze afdeeling wordt onder bezoldiging of toelage verstaan de jaarlijksche bezoldiging of toelage.
2. Onder een lesuur wordt verstaan eene les van 60 minuten.

§ 2. *Bezoldigingen der onderwijzers en kweekelingen.*

Artikel 118.

1. De bezoldigingen worden onderscheiden in „bezoldigingen voor gehuwden” en „bezoldigingen voor ongehuwden”.
2. Als gehuwd worden beschouwd alle onderwijzers, die gehuwd zijn of gehuwd geweest zijn, alsmede alle onderwijzeressen, die gehuwd geweest zijn en niet zijn hertrouwd.
3. Bij verandering in den socialen toestand der onderwijzers op een anderen dan den eersten dag van de maand wordt de verhoogde bezoldiging toegekend met ingang van den eersten dag van de onmiddellijk daarop volgende maand.

Artikel 119.

1. Het genot der bezoldiging begint met den dag, waarop de benoeming ingaat, tenzij in de beschikking van benoeming anders is bepaald.
2. Bijaldien in de beschikking van benoeming geen datum van ingang is vermeld, begint het genot der bezoldiging met den dag, waarop de betrekking wordt aanvaard.

Artikel 120.

1. De bezoldigingen, waaraan termijnsverhoogingen ver-

bonden zijn, worden bij gebleken geschiktheid en dienstijver van den betrokkene verhoogd op de wijze als naar gelang van den diensttijd is aangegeven.

2. De Gouverneur kent de termijnsverhoogen bij beschikking toe.

Artikel 121.

1. Voor het geval, dat eene of meer termijnsverhoogen wegens gebrek aan geschiktheid of dienstijver onthouden worden, zullen verdere termijnsverhoogen zooveel later worden toegekend, als de laatste onthouding heeft geduurd.

2. Indien na onthouding van termijnsverhooging de onderwijzer of kweekeling buitengewone geschiktheid of dienstijver betoont, kan de Gouverneur bij beschikking bepalen, dat eene of meer van de onthouden verhoogen alsnog worden toegekend.

3. De Gouverneur bepaalt in de beschikking, bedoeld in het tweede lid, tevens of de alsdan verkregen verhooging geacht moet worden door regelmatige verhooging te zijn verkregen, zoodat de volgende termijnsverhooging eerst verkregen wordt na het verstrijken van den vollen daarvoor bepaalden termijn, te rekenen van het tijdstip, waarop de buitengewone verhooging is ingegaan, dan wel of de volgende termijnsverhooging verkregen wordt na het volbrengen van den daarvoor bepaalden diensttijd.

Artikel 122.

1. Als diensttijd, geldig voor de toekenning van termijnsverhoogen, blijft buiten aanmerking:

- a. de tijd, buiten bezwaar van den Lande met verlof doorgebracht;
- b. de tijd, gedurende welken de onderwijzer of kweekeling in zijne betrekking is geschorst, voor zoover dat in de beschikking, waarbij de schorsing werd bepaald, is vastgesteld.

2. Bij de toepassing van het eerste lid vindt artikel 124 overeenkomstige toepassing.

Artikel 123.

1. Voor de berekening van den diensttijd, die aanspraak geeft op termijnsverhooging, geldt de tijd door den onderwijzer of kweekeling, na het bereiken van den achttienjarigen

leeftijd krachtens aanstelling in tijdelijken dienst doorgebracht, wanneer die:

- a. aansluit op diensttijd in vasten dienst;
- b. ten minste *twaalf* achtereenvolgende maanden heeft geduurd.

2. Bij tijdelijke waarneming van eene andere dan de krachtens vaste aanstelling te vervullen betrekking blijft de aanspraak op termijnsverhooging overeenkomstig de regeling, bestaande voor de krachtens vaste aanstelling te vervullen betrekking, gehandhaafd.

3. De tijd, welken de onderwijzers werkzaam geweest zijn bij het onderwijs in Nederland, in Nederlandsch-Indië, in Suriname of bij het bijzonder onderwijs in Curaçao, wordt voor vol medegerekend tot ten hoogste *tien* jaren.

4. Bij de toepassing van de voorafgaande leden vindt artikel 124 overeenkomstige toepassing.

Artikel 124.

1. Indien de benoeming ingaat op een anderen dan den eersten dag van eene maand, worden de voor termijnsverhooging gestelde tijdvakken geacht te beginnen met den eersten dag van de onmiddellijk daarop volgende maand.

2. Bijaldien in eene beschikking van benoeming geen datum van ingang is vermeld, treedt bij de toepassing van het eerste lid, daarvoor in de plaats de dag van aanvaarding van de betrekking.

3. Indien door onthouding van termijnsverhooging gedurende eenigen tijd of door toepassing van artikel 122 of 123 aanspraak op eene termijnsverhooging zou worden verkregen op een anderen dan den eersten dag van de maand, gaat de termijnsverhooging in op den eersten dag van de volgende maand.

Artikel 125.

1. Bij bevordering tot eene hoogere klasse wordt de bezoldiging toegekend, die onmiddellijk gelegen is boven het bedrag laatstelijk in de lagere klasse aan bezoldiging genoten, indien dit bedrag hooger is dan of gelijk aan de beginbezoldiging van de hoogere klasse.

2. De krachtens het vorige lid toegekende bezoldiging wordt voor de verdere termijnsverhooging beschouwd als te zijn verkregen door gewone termijnsverhooging na den daarvoor gevorderden diensttijd. Artikel 124 vindt daarbij overeenkomstige toepassing.

3. Indien de krachtens het eerste lid toegekende bezoldiging lager is dan het bedrag, dat aan bezoldiging en toelage(n) voor akte(n) in de lagere klasse zou worden genoten, wordt het verschil toegekend als persoonlijke toelage, welke toelage bij latere toekenning van eene hoogere bezoldiging (of toelage) overeenkomstige vermindering ondergaat.

Artikel 126.

1. Bij benoeming tot eene betrekking kan de Gouverneur, indien de daarvoor benoodigde gelden op de begrooting zijn uitgetrokken, de bezoldiging, met inachtneming van de bedragen voor de bezoldiging bepaald, op een hooger bedrag vaststellen dan de beginbezoldiging van de klasse, waarin de benoeming geschiedt, en kan de Gouverneur tevens ten behoeve van de toekenning der verdere termijnsverhoogingen een bepaalden diensttijd toekennen, in welk geval artikel 124 overeenkomstige toepassing vindt.

2. Indien geen diensttijd wordt toegekend, wordt de toegekende bezoldiging voor de verdere termijnsverhoogingen beschouwd als te zijn verkregen door gewone termijnsverhoging na den daarvoor gevorderden diensttijd, waarbij artikel 124 overeenkomstige toepassing vindt.

3. Bij overgang naar een andere betrekking, waaraan dezelfde bezoldigingsregeling, ook wat de termijnsverhoogingen en de tijdvakken, waarna deze telkens worden toegekend, betreft, verbonden is, als aan de betrekking, die wordt verlaten, wordt de in de verlaten betrekking geldende diensttijd geacht ook te gelden voor de toekenning van de termijnsverhoogingen in de nieuwe betrekking.

Artikel 127.

1. Behalve de voorgeschreven termijnsverhoogingen, kan de Gouverneur, behoudens de grens van de voor de klasse vastgestelde hoogste bezoldiging, eene of meer verhoogingen, buitengewoon toekennen wegens bijzonderen ijver, geschiktheid en bekwaamheid, indien de voor de toekenning benoodigde gelden op de begrooting beschikbaar zijn.

2. De aldus verhoogde bezoldiging wordt voor de toekenning van de verdere termijnsverhoogingen beschouwd als te zijn verkregen door gewone termijnsverhoging na den daarvoor gevorderden diensttijd. Artikel 124 vindt daarbij overeenkomstige toepassing.

Artikel 128.

Boven de voor de klasse vastgestelde hoogste bezoldiging kan de Gouverneur aan onderwijzers wegens den hun opge-

dragen meer bijzonder belangrijken of omvangrijken werkkring persoonlijke verhoogingen toekennen, voor zooverre het benoodigde bedrag op de begrooting beschikbaar is.

Artikel 129.

1. Bij tijdelijke waarneming van eene andere betrekking krachtens benoeming, met gelijktijdige ontheffing uit zijne vaste betrekking heeft de onderwijzer over den tijd, dat die waarneming langer dan ééne maand onafgebroken heeft geduurd, naast zijne eigen bezoldiging recht op eene vergoeding, bepaald naar het verschil tusschen zijne bezoldiging en de beginbezoldiging der waargenomen betrekking.

2. Tijdens de waarneming zal de waarnemer aanspraak hebben op termijnsverhooving, alsof hij definitief in de waargenomen betrekking benoemd was.

3. Hem, die buiten het geval van het eerste lid tijdelijk eene betrekking naast de zijne waarneemt, kan, indien daarvoor in redelijkheid grond bestaat, eene vergoeding naast zijne eigen bezoldiging worden toegekend. Omtrent die vergoeding wordt geval voor geval bij beschikking eene regeling getroffen.

4. Tijdens de waarneming van eene betrekking, als bedoeld in het derde lid, worden in de waargenomen betrekking geene termijnsverhoogingen toegekend.

Artikel 130.

1. Het is den onderwijzers en kweekelingen in hunne betrekking verboden, anders dan met goedkeuring van den Gouverneur, vergoedingen, belooningen of giften van derden te vorderen, te verzoeken of aan te nemen.

Artikel 131.

De kweekelingen en de onderwijzers, wier bezoldiging f 2040.— of minder bedraagt, hebben persoonlijk recht op vrije geneeskundige behandeling door een der gouvernementsgeneeskundigen.

Artikel 132.

De bezoldiging van een kweekeling bedraagt:

- a. vóór het bereiken van den 18-jarigen leeftijd: f 480.—;
b. bij of na het bereiken van den 18-jarigen leeftijd:

Aanvangsbezoldiging.....	f 600,—
na 2 jaar dienst.....	660,—
„ 4 „ „	720,—
„ 6 „ „	780,—
„ 8 „ „	840,—

Artikel 133.

De bezoldiging van een onderwijzer 4de klasse bedraagt:

	ongeh.	geh.
Aanvangsbezoldiging.....	f 1 140,—	f 1 140,—
na 2 jaar dienst.....	1 236,—	1 236,—
" 4 " "	1 332,—	1 332,—
" 6 " "	1 428,—	1 428,—
" 8 " "	1 524,—	1 572,—
" 10 " "	1 620,—	1 716,—
" 12 " "	1 716,—	1 860,—.

Artikel 134.

De bezoldiging van een onderwijzer 3e klasse bedraagt:

	ongeh.	geh.
Aanvangsbezoldiging.....	f 1 800,—	f 2 208,—
na 2 jaar dienst.....	1 908,—	2 412,—
" 4 " "	2 016,—	2 616,—
" 6 " "	2 124,—	2 820,—
" 8 " "	2 232,—	3 024,—
" 10 " "	2 388,—	3 228,—
" 12 " "	2 544,—	3 432,—
" 14 " "	2 700,—	3 636,—
" 16 " "	2 856,—	3 840,—
" 18 " "	3 012,—	4 044,—.

Artikel 135.

De bezoldiging van een onderwijzer 2e klasse bedraagt:

	ongeh.	geh.
Aanvangsbezoldiging.....	f 2 160,—	f 2 808,—
na 2 jaar dienst.....	2 316,—	3 060,—
" 4 " "	2 472,—	3 312,—
" 6 " "	2 628,—	3 564,—
" 8 " "	2 784,—	3 816,—
" 10 " "	2 988,—	4 068,—
" 12 " "	3 192,—	4 320,—
" 14 " "	3 396,—	4 572,—
" 16 " "	3 600,—	4 824,—
" 18 " "	3 804,—	5 076,—.

Artikel 136.

1. De onderwijzers 1e klasse worden verdeeld in 2 categorieën: A en B.

2. Benoembaar tot onderwijzer 1e klasse, categorie A, is hij, die:

a. in het bezit is van de akte van bekwaamheid als hoofd-

onderwijzer, bedoeld bij de Lageronderwijswet 1920, of van de akte van bekwaamheid als hoofdonderwijzer in Nederlandsch-Indië verkregen, of van de akte van bekwaamheid als onderwijzer van den 1sten rang in Suriname behaald;

b. boven de akte van bekwaamheid, als gevorderd voor eene benoeming tot onderwijzer 3e klasse, in het bezit is van akten van bekwaamheid in ten minste *drie* van de vakken, of van eene in Nederland behaalde middelbare akte in ten minste *één* van de vakken, genoemd in artikel 129 onder c der Onderwijsverordening 1935 en aldaar vermeld onder 1o. tot en met 6o.

3. Benoembaar tot onderwijzer 1e klasse, categorie B, is hij, die :

a. boven de akte(n) van bekwaamheid, als gevorderd voor eene benoeming tot onderwijzer 1e klasse, categorie A, in het bezit is van akten van bekwaamheid in ten minste *twee* van de vakken, genoemd in artikel 129 onder c der Onderwijsverordening 1935, waarvan ten minste *één* aldaar vermeld onder 1o. tot en met 6o. of van eene in Nederland behaalde middelbare akte in ten minste *één* van de vakken aldaar vermeld onder 1o. tot en met 6o.;

b. boven de akten van bekwaamheid als gevorderd voor eene benoeming tot onderwijzer 2de klasse in het bezit is van akten van bekwaamheid in ten minste *drie* van de vakken, of van eene in Nederland behaalde middelbare akte in ten minste *één* van de vakken, genoemd in artikel 129 onder c der Onderwijsverordening 1935 en aldaar vermeld onder 1o. tot en met 6o.

Artikel 137.

De bezoldiging van een onderwijzer 1e klasse, categorie A, bedraagt:

	ongeh.	geh.
Aanvangsbezoldiging.....	f 2 556,—	f 3 408,—
na 2 jaar dienst.....	2 712,—	3 660,—
" 4 " "	2 868,—	3 912,—
" 6 " "	3 024,—	4 164,—
" 8 " "	3 180,—	4 416,—
" 10 " "	3 384,—	4 668,—
" 12 " "	3 588,—	4 920,—
" 14 " "	3 792,—	5 172,—
" 16 " "	3 996,—	5 424,—
" 18 " "	4 200,—	5 676,—.

Artikel 138.

De bezoldiging van een onderwijzer 1e klasse, categorie B, bedraagt :

	ongeh.	geh.
Aanvangsbezoldiging.....	f 3 000,—	f 4 008,—
na 2 jaar dienst.....	3 204,—	4 308,—
" 4 " "	3 408,—	4 608,—
" 6 " "	3 612,—	4 908,—
" 8 " "	3 816,—	5 208,—
" 10 " "	4 056,—	5 508,—
" 12 " "	4 296,—	5 808,—
" 14 " "	4 536,—	6 108,—
" 16 " "	4 776,—	6 408,—
" 18 " "	5 016,—	6 708,—

Artikel 139.

Bij het bepalen van de klasse (en categorie) van een onderwijzer worden zijne akten van bekwaamheid in de volgorde, waarin zij verworven zijn, in aanmerking gebracht.

§ 3. *Toelagen van onderwijzers en kweekelingen.*

Artikel 140.

1. De onderwijzer, die belast wordt met de werkzaamheden van hoofd eener school voor meer uitgebreid lager onderwijs, ontvangt eene toelage van f 480,—.

2. De onderwijzer, die belast wordt met de werkzaamheden van hoofd eener school voor uitgebreid lager onderwijs, ontvangt eene toelage van f 360,—.

3. De onderwijzer, die belast wordt met de werkzaamheden van hoofd eener school voor gewoon lager onderwijs B, ontvangt eene toelage van f 240,—.

4. De onderwijzer, die belast wordt met de werkzaamheden van hoofd eener school voor gewoon lager onderwijs A, ontvangt eene toelage van f 180,—.

5. De onderwijzer, die voor de werkzaamheden van hoofd eener filiaalschool wordt aangewezen, ontvangt eene toelage naar reden van *vijftig ten honderd* van de toelage, die voor het hoofd van de hoofdschool is bepaald.

Artikel 141.

1. De onderwijzer of kweekeling in het bezit van akten van bekwaamheid boven die, welke hebben gediend om hem

in zijne klasse te benoemen, ontvangt eene toelage van:

- a. f 1080,— voor eene middelbare akte in een vak, vermeld onder 10 tot en met 60 van artikel 129 onder c der Onderwijsverordening 1935;
- b. f 360,— voor eene lagere akte in de onder a. bedoelde vakken;
- c. f 120,— voor eene akte in een ander in artikel 129 onder c der Onderwijsverordening 1935 genoemd vak, of voor de akte Middelbaar Schoonschrijven;

mits het vak is opgenomen in het leerplan der school, waaraan de onderwijzer of kweekeling is verbonden en het onderwijs in dat vak niet geheel gegeven wordt door een aan de school verbonden vakonderwijzer.

3. Bezit een onderwijzer of kweekeling meer dan eene akte van bekwaamheid voor hetzelfde vak, dan komt alleen de akte in aanmerking, waarvoor de hoogste toelage kan worden genoten.

4. Indien, door het verwerven van eene akte van bekwaamheid, door een onderwijzer of kweekeling aanspraak op eene toelage of eene verhooging van toelage wordt verkregen op een anderen dan den eersten dag van de maand, gaat die toelage of die verhooging van toelage in op den eersten dag van de volgende maand.

Artikel 142.

De toelagen, genoemd in de artikelen 140 en 141, worden bij beschikking toegekend.

§ 4. Bezoldigingen der vakonderwijzers.

Artikel 143.

1. De bezoldiging van de vakonderwijzeres in de handwerken aan eene school voor meer uitgebreid lager onderwijs bedraagt bij aanstelling voor 20 lesuren per week:

Aanvangsbezoldiging.....	f 1 200,—
na 2 jaar dienst	1 320,—
" 4 " "	1 440,—
" 6 " "	1 560,—
" 8 " "	1 680,—
" 10 " "	1 800,—
" 12 " "	1 920,—
" 14 " "	2 040,—
" 16 " "	2 160,—
" 18 " "	2 280,—

2. De artikelen 119 tot en met 124 zijn op deze bezoldiging van toepassing.

Artikel 144.

1. De vakonderwijzeres voor handwerken aan eene school voor uitgebreid lager onderwijs, of voor gewoon lager onderwijs A of B, ontvangt eene bezoldiging per wekelijksch lesuur:

- a. indien zij in het bezit is van de akte handwerken voor meisjes van f 90,—;
- b. indien zij die akte niet bezit van f 72,—.

2. De bezoldiging, in het eerste lid genoemd, wordt bij beschikking vastgesteld.

Artikel 145.

Indien aan de vakonderwijzeres, bedoeld in artikel 143, meer dan 20 lesuren aan die school worden opgedragen, ontvangt zij voor de meerdere lesuren eene vermeerdering van bezoldiging naar den maatstaf van het eerste lid van artikel 144; worden haar minder dan 20 lesuren aan die school opgedragen, dan vindt op overeenkomstige wijze vermindering van hare bezoldiging plaats.

Artikel 146.

Op de vakonderwijzeressen, bedoeld in de artikelen 143 en 144, is artikel 130 van toepassing, terwijl in de beschikking van benoeming wordt aangegeven in hoeverre artikel 129 op haar van toepassing is.

Artikel 147.

1. De vakonderwijzer aan eene school ontvangt eene bezoldiging per wekelijksch lesuur van f 120,—, indien hij onderwijs geeft krachtens het bezit eener akte van bekwaamheid tot het geven van lager onderwijs en van f 180,—, indien hij onderwijs geeft krachtens het bezit eener akte van bekwaamheid tot het geven van middelbaar onderwijs, of van eene daarmee gelijkgestelde bevoegdheid.

2. De bezoldigingen, in het eerste lid genoemd, worden bij beschikking vastgesteld.

Artikel 148.

In de beschikking van benoeming van den vakonderwij-

zer, bedoeld in artikel 147, wordt aangegeven in hoeverre artikel 129 op hem van toepassing is.

§ 5. *Toelagen voor het geven van onderwijs aan normaallessen en leergangen.*

Artikel 149.

1. De onderwijzer, die belast wordt met het geven van onderwijs aan normaallessen op Curaçao ter opleiding voor het examen ter verkrijging van de akte van bekwaamheid als onderwijzer, ontvangt per wekelijksch lesuur eene toelage van f. 180,—.

2. Dezelfde toelage ontvangt de onderwijzer, die op een der eilanden buiten Curaçao met de opleiding van ten minste drie personen wordt belast.

Artikel 150.

De onderwijzer, die belast wordt met het geven van lessen aan een leergang voor vervolgonderwijs of daarmede gelijk te stellen onderwijs, ontvangt per wekelijksch lesuur eene toelage van f. 90,—.

Artikel 151.

Zij, die belast worden met het geven van lessen aan een leergang voor handelsonderwijs, zeevaartonderwijs, ambachtsonderwijs of huishoudonderwijs op Curaçao, ontvangen per wekelijksch lesuur eene toelage van f 120,—, indien de lessen gegeven worden krachtens het bezit eener akte van bekwaamheid tot het geven van lager onderwijs en van f 180,—, indien zij gegeven worden krachtens het bezit eener akte van bekwaamheid tot geven van middelbaar onderwijs, of van eene daarmede gelijkgestelde bevoegdheid.

Artikel 152.

De toelagen, genoemd in de artikelen 149 tot en met 151, worden toegekend bij beschikking, die tevens aangeeft in hoeverre artikel 129 op den benoemde van toepassing is.

Artikel 153.

1. De vlechtonderwijzeres aan den leergang voor volwassenen te Pietermaai op Curaçao, tevens belast met de oplei-

ding voor de vlecht-diploma's heeft den titel van eerste vlecht-onderwijzeres en ontvangt bij aanstelling eene toelage van f 1140,—, na 2, 4, 6, 8 en 10 dienstjaren te verhoogen telkens met f. 96,—.

2. De artikelen 119 tot en met 124 zijn op deze toelage van toepassing.

3. De vlecht-onderwijzeres, die belast wordt met het onderwijs aan een of meer leergangen tot een aantal van 18 lessen per week, ontvangt eene toelage:

a. bij het bezit van diploma C. van f. 360,—;

b. bij het bezit van diploma D. van f. 420,—;

c. bij het bezit van diploma D.*) van f. 480,—;

welke toelage voor elk lesuur per week minder onderscheidenlijk met f 18,—, f 21,— en f 24,— wordt verminderd en voor elk lesuur per week meer onderscheidenlijk met f 21,—, f 24,— en f 27,— wordt vermeerderd.

4. De toelagen, in het derde lid genoemd, worden bij beschikking toegekend.

5. Op de vlecht-onderwijzeressen is artikel 130 van toepassing. In de beschikking van benoeming wordt aangegeven in hoeverre artikel 129 op haar van toepassing is.

§ 6. Slot- en overgangsbepalingen.

Artikel 154.

De artikelen in deze Afdeeling vervat kunnen worden aangehaald als „Onderwijzers-Bezoldigingsregeling 1935”.

Artikel 155.

1. De vaste bezoldiging (of toelage) van de op het tijdstip van inwerkingtreding van dit besluit in dienst zijnde onderwijzers, vakonderwijzers, kweekelingen en onderwijzers aan leergangen wordt met ingang van dat tijdstip vastgesteld, in daartoe aanleiding gevende gevallen naar den dienstdag op dien datum verkregen met verwaarloozing van gedeelten van eene maand, benevens de toelage als hoofd, die wegens akten en de persoonlijke toelage.

2. Voor het toekennen van verdere termijnsverhoogen wordt de bezoldiging, vastgesteld volgens het eerste lid, beschouwd te zijn verkregen door gewone termijnsverhoogen.

3. De bedragen der bezoldiging, der toelage(n) en der persoonlijke toelage, vastgesteld volgens het eerste lid, worden gesteld op ten minste die, op den datum voorafgaande aan het in dat lid bedoelde tijdstip genoten.

4. Bij latere toekenning van eene bezoldiging (of toelage) hooger dan die, vastgesteld volgens het eerste lid, vindt vermindering van de persoonlijke toelage plaats met een gelijk bedrag als de vermeerdering der bezoldiging (of toelage) bedraagt.

Artikel 156.

1. In de beschikking, ingevolge het eerste lid 155 te nemen, worden tevens in daartoe aanleiding gevende gevallen de pensioengrondslag en de datum der eerstvolgende termijnsverhooging bepaald.

2. In deze beschikking wordt verder bepaald, dat onderwijzers en kweekelingen voor diensten in het geheele gebiedsdeel beschikbaar moeten zijn, voor zoover bijzondere voorwaarden, bij de aanstelling of later uitdrukkelijk toegestaan, zich niet daartegen verzetten.

Artikel 157.

De onderwijzers 3e klasse, die krachtens het bepaalde in artikel 32, tweede lid onder *b* der Onderwijsverordening 1907 (P. B. No. 5) onderwijzers 2e klasse waren, behouden hunne aanspraak op de bezoldiging als onderwijzer 2e klasse, totdat zij door termijnsverhoogen de maximumbezoldiging van onderwijzer 3e klasse bereikt hebben.

Artikel 158.

1. De Gouverneur is bevoegd om in zeer bijzondere gevallen, den Raad van Bestuur gehoord, van de bepalingen van deze Afdeeling af te wijken.

2. De van de bepalingen afwijkende beschikking moet met redenen zijn omkleed.

AFDEELING VII.

Houdende regelen voor de heffing en de invordering van het schoolgeld voor de leerlingen der openbare scholen voor lager onderwijs.

§ 1. *Algemeene bepalingen.*

Artikel 159.

Behoudens het bepaalde in artikel 160 wordt op alle scholen voor iederen leerling schoolgeld geheven.

Artikel 160.

1. Het schoolgeld is verschuldigd door de ouders, voogden of verzorgers, die den leerling op school hebben geplaatst.

2. Als verzorgers worden beschouwd zij, die krachtens wet, verordening of overeenkomst met de verzorging zijn belast, of zich vrijwillig daarmede belast hebben.

3. Vrijgesteld van de betaling van schoolgeld voor leerlingen, geplaatst op eene school voor gewoon lager onderwijs, zijn onvermogene ouders, voogden of verzorgers.

4. Omtrent het al of niet onvermogen zijn beslist de Gouverneur.

5. De Gouverneur kan, in de gevallen in deze Afdeeling omschreven, vrijstelling of vermindering van schoolgeld verleenen.

Artikel 161.

Het heffingsjaar valt samen met het schooljaar.

§ 2. *Schoolgeldheffing voor leerlingen, die eene school voor meer uitgebreid lager onderwijs bezoeken.*

Artikel 162.

1. Het schoolgeld bedraagt:

- a. voor een leerling, geplaatst in het eerste tot en met het derde leerjaar, f 48.— per jaar;
- b. voor een leerling, geplaatst in het vierde tot en met het zesde leerjaar, f 72,— per jaar.
- c. voor een leerling, geplaatst in het zevende of een hooger leerjaar, f 96,— per jaar.

2. Hebben meer kinderen uit één gezin op de school plaats genomen, dan wordt voor het eerste kind 100 %, voor het tweede 75 %, voor het derde 50 % en voor het vierde en ieder volgend kind 25 % van het overeenkomstig het bepaalde in het eerste lid verschuldigde schoolgeld geheven, waarbij het oudste kind als het eerste wordt beschouwd en de overige kinderen naar afdalende leeftijden in aanmerking worden gebracht.

3. Voor de toepassing van het in het tweede lid bepaalde maakt het geen verschil of de kinderen, tot één gezin behorende, op dezelfde of op verschillende scholen voor meer uitgebreid lager onderwijs zijn geplaatst.

Artikel 163.

1. Pupillen van vereenigingen of instellingen, die rechts-persoonlijkheid bezitten, worden beschouwd als kinderen van één gezin.

2. Als het eerste kind wordt in het geval, bedoeld in het eerste lid, beschouwd de pupil, die op eene der scholen voor meer uitgebreid lager onderwijs van alle pupillen der vereeniging of instelling in het hoogste leerjaar is geplaatst, of, zoo meerdere pupillen in hetzelfde leerjaar zijn geplaatst, de oudste van hen en worden de overige pupillen naar afdalende leeftijden voor verminderde schoolgeldheffing in aanmerking gebracht.

Artikel 164.

1. Ingeval de betaling van het verschuldigde schoolgeld wegens bijzondere omstandigheden als bezwarend moet wor-beschouwd, kan de Gouverneur tijdelijk vermindering van, of vrijstelling van de betaling van schoolgeld verleenen, mits uit een doorden Inspecteur in te stellen onderzoek blijkt, dat gedrag en ijver van den leerling *mede* het verleenen van vermindering of vrijstelling wettigen.

2. Voor leerlingen, die tot het zesde of een hooger leerjaar van eene school voor meer uitgebreid lager onderwijs wen-schen te worden toegelaten, nadat zij het onderwijs op eene school voor gewoon lager onderwijs hebben gevolgd, kan op verzoek door den Gouverneur vermindering van, of vrijstelling van de betaling van schoolgeld worden verleend, mits deze leerlingen overleggen:

10. eene verklaring van het hoofd der school voor lager onderwijs, die zij hebben bezocht, vermeldende, hoe lang en met welke uitkomsten zij het onderwijs aan de school hebben gevolgd;
  20. eene verklaring van het hoofd der school voor meer uitgebreid lager onderwijs, op welke zij wenschen ge-plaatst te worden, vermeldende, dat zij blijken hebben gegeven het onderwijs in het zesde of een hooger leer-jaar van eene school voor meer uitgebreid lager onder-wijs te kunnen volgen.
3. De modellen dezer verklaringen worden door den In-specteur vastgesteld.

Artikel 165.

Behoudens het bepaalde in de artikelen 166 en 167 is het schoolgeld verschuldigd voor het geheele schooljaar.

Artikel 166.

1. Bij tusschentijdsche plaatsing is schoolgeld verschuldigd van den eersten der maand, waarin de school voor het eerst bezocht is en wel zooveel twaalfden van het jaarlijks verschuldigde bedrag, als er van dien datum af nog maanden in het schooljaar zijn.

2. Zij, die schoolgeld verschuldigd zijn, zijn verplicht, wanneer zij leerlingen bij het begin van eene maand de school wenschen te doen verlaten, daarvan schriftelijk kennis te geven aan het hoofd der school ten minste acht dagen te voren, met dien verstande, dat, voor zooveel het betreft leerlingen ingeschreven bij het begin van het schooljaar, deze kennisgeving dient te geschieden vóór den 6den van de eerste maand van het schooljaar.

3. Indien de kennisgeving, bedoeld in het tweede lid, tijdig is geschied, is van den eersten dier maand geen schoolgeld over de overige kalendermaanden van het schooljaar verschuldigd.

4. Indien de kennisgeving aan het hoofd der school, bedoeld in het tweede lid, niet tijdig is geschied, is ook voor de ingetreden maand schoolgeld verschuldigd.

Artikel 167.

Wanneer, blijkens eene bij het hoofd der school in te dienen verklaring van een geneeskundige, een leerling langer dan twee kalendermaanden onafgebroken wegens ziekte de school heeft verzuimd, is voor dien leerling geen schoolgeld verschuldigd over zooveel volle kalendermaanden als het schoolverzuim onafgebroken heeft geduurd.

Artikel 168.

De vergoeding, voor het bijwonen van het onderwijs in een of meer vakken, welke in het zevende of een hooger leerjaar van eene school voor meer uitgebreid lager onderwijs worden onderwezen, bedraagt voor elken leerling f 24,— per vak en per jaar, met dien verstande, dat het totaal der vergoeding niet meer bedraagt dan het verschuldigde schoolgeld voor het eerste kind in het zevende of een hooger leerjaar geplaatst.

Artikel 169.

Indien aan eene school voor meer uitgebreid lager onderwijs voorbereidende klassen zijn verbonden, bedraagt het schoolgeld voor elken leerling f. 36,— per jaar.

Artikel 170.

De artikelen 165, 166 en 167 zijn op de vergoeding, bedoeld in artikel 168, en het schoolgeld, bedoeld in artikel 169, van toepassing.

Artikel 171.

1. Geen verhooging van schoolgeld zal worden geheven wegens het verstrekken van schoolbehoeften en het gebruiken van leermiddelen.

2. Schrijf- en teekenbehoeften, handwerkbenoodigdheden, atlassen en woordenboeken en de leerboeken, door den Inspecteur aangegeven, worden door de leerlingen zelve bekostigd.

3. De ouders, voogden of verzorgers zijn verplicht elke beschadiging aan in bruikleen verstrekte leermiddelen onmiddellijk te vergoeden tot een bedrag, door den Inspecteur vast te stellen.

4. De ontvangen schadeloosstellingen worden door de hoofden der scholen in 's Lands kas gestort.

§ 3. *Schoolgeldheffing voor leerlingen, die eene school voor uitgebreid lager onderwijs bezoeken.*

Artikel 172.

Het schoolgeld bedraagt:

- a. voor een leerling, geplaatst in het eerste tot en met het zesde leerjaar f. 48.— per jaar;
- b. voor een leerling, geplaatst in het zevende of het achtste leerjaar f. 72,— per jaar.

Artikel 173.

Het bepaalde in het tweede en het derde lid van artikel 162 en de artikelen 163 tot en met 171 vinden voor wat betreft de schoolgeldheffing voor leerlingen, die eene school voor uitgebreid lager onderwijs bezoeken, overeenkomstige toepassing.

§ 4. *Invordering der schoolgelden voor leerlingen, die eene school voor meer uitgebreid lager onderwijs of voor uitgebreid lager onderwijs bezoeken.*

Artikel 174.

- 1. Vóór den 8sten van de tweede maand van het school-

jaar zendt het hoofd eener school op Curaçao aan den Administrateur van Financien, op een der overige eilanden aan den Gezaghebber, eene alfabetische opgave van de namen der ouders, voogden of verzorgers, de vereenigingen of instellingen, die schoolgeld verschuldigd zijn voor de bij het begin van het schooljaar ingeschreven leerlingen; die der voorbereidende klassen, alsmede die, welke een of meer vakken in het zevende of een hooger leerjaar volgen, afzonderlijk.

2. Deze opgave wordt ingericht volgens het Model No. 5, aan het einde van deze Afdeeling voorkomend.

Artikel 175.

1. Vóór den 15den van de tweede maand van het schooljaar stelt op Curaçao de Administrateur van Financien, op een der overige eilanden de Gezaghebber, het bedrag van het verschuldigde schoolgeld of de verschuldigde vergoeding vast. De gegevens worden daarna ter invordering aan den Koloniaal Ontvanger op Curaçao dan wel aan den Ontvanger op een der overige eilanden gezonden.

Artikel 176.

De Koloniaal Ontvanger, of de Ontvanger, zendt binnen eene week na ontvangst der gegevens, bedoeld in artikel 175, aan den schoolgeldplichtige een aanslagbiljet, waarvan de Administrateur van Financien het model vaststelt.

Artikel 177.

1. Op den tweeden werkdag van elke volgende maand zendt het hoofd eener school op Curaçao aan den Administrateur van Financien, op een der overige eilanden aan den Gezaghebber, eene opgave van:

- a. de in de voorafgaande maand toegelaten leerlingen met vermelding van namen, voornamen en woonplaatsen van ouders, voogden of verzorgers, die het schoolgeld verschuldigd zijn, benevens van het leerjaar, waarin de leerling is geplaatst;
- b. de leerlingen, die in de voorafgaande maand of met ingang van den eersten der maand, waarin de opgave wordt ingediend, de school voor goed hebben verlaten, met overlegging van de kennisgeving, bedoeld in het tweede lid van artikel 166;
- c. de leerlingen, die eene verklaring van een geneeskundige

hebben overgelegd, als bedoeld in artikel 167, met overlegging van die verklaring.

2. Deze opgave wordt ingericht volgens het Model No. 6, aan het einde van deze Afdeeling voorkomend.

Artikel 178.

De Administrateur van Financiën, of de Gezaghebber, brengt naar aanleiding van de opgave, bedoeld in artikel 177, elke maand de noodige wijzigingen in de schoolgeldaanslagen, zendt de gegevens ter invordering vóór den 8sten van elke maand aan den Koloniale Ontvanger, dan wel aan den Ontvanger, die, zoo noodig, binnen eene week na ontvangst dezer gegevens, den schoolgeldplichtige een aanslagbiljet, als bedoeld in artikel 176, doet toekomen.

Artikel 179.

1. Het schoolgeld of de vergoeding over een geheel schooljaar is invorderbaar in twaalf gelijke termijnen.

2. De eerste termijn vervalt op den laatsten van de eerste maand van het schooljaar, de volgende termijnen vervallen op den laatsten van elke volgende maand.

Artikel 180.

1. Het schoolgeld of de vergoeding voor een leerling, die in den loop van het schooljaar is toegelaten, is invorderbaar in zooveel termijnen, als er met inbegrip van de maand, waarin de leerling is ingeschreven, maanden van het schooljaar overblijven.

2. De eerste termijn vervalt alsdan op den laatsten van de maand, waarin de leerling is ingeschreven, de overige termijnen vervallen op den laatsten van elke volgende maand.

Artikel 181.

1. Onverminderd de verplichting tot betaling van de verschuldigde termijnen op de vervaldagen, is het geoorloofd de termijnen vóór de vervaldagen, alsmede twee of meer termijnen ineens te voldoen.

2. Indien een leerling de school voor goed verlaat, vóór het verstrijken van het tijdvak, waarvoor het schoolgeld is voldaan, wordt aan de betrokken ouders, voogden of verzorgers het over een of meer volle kalendermaanden te veel betaalde ingevolge machtiging van den Administrateur van Financiën, dan wel van den Gezaghebber, terugbetaald.

Artikel 182.

Aan den leerling, voor wien het verschuldigde schoolgeld of de verschuldigde vergoeding niet op de vervaldagen is voldaan, wordt, volgens regelen bij beschikking van den Gouverneur vast te stellen, het bijwonen van het onderwijs ontzegd, totdat het verschuldigde is aangezuiverd.

§ 5. *Schoolgeldheffing voor leerlingen, die eene school voor gewoon lager onderwijs bezoeken.*

Artikel 183.

1. Het schoolgeld bedraagt:
  - a. voor een leerling, geplaatst in het eerste tot en met het vierde leerjaar van eene school voor gewoon lager onderwijs B, f 0.10 per week;
  - b. voor den leerling, geplaatst in het vijfde of een hooger leerjaar van eene school voor gewoon lager onderwijs B, f 0.20 per week;
  - c. voor een leerling, geplaatst op eene school voor gewoon lager onderwijs A, f 0.05 per week.

2. Hebben meer kinderen uit een gezin op de school plaats genomen, dan wordt voor het eerste kind 100⁰/₀, voor het tweede 80⁰/₀, voor het derde 60⁰/₀, voor het vierde 40⁰/₀ en voor het vijfde en ieder volgend kind 20⁰/₀ van het overeenkomstig het bepaalde in het eerste lid verschuldigde schoolgeld geheven, waarbij het oudste kind als het eerste wordt beschouwd en de overige kinderen naar afdalende leeftijden in aanmerking worden gebracht.

3. Voor de toepassing van het in het tweede lid bepaalde maakt het geen verschil of de kinderen, tot één gezin behorende, op dezelfde of op verschillende scholen voor gewoon lager onderwijs zijn geplaatst.

Artikel 184.

Indien een of meer kinderen, tot één gezin behorende, eene school voor meer uitgebreid of voor uitgebreid lager onderwijs bezoeken en de overige eene school voor gewoon lager onderwijs A of B, dan wordt voor de eerstgenoemde kinderen het bepaalde in het tweede lid van artikel 162 toegepast en voor de laatste artikel 183, zoodanig, dat van deze het oudste als het tweede, derde of vierde, enz. kind wordt beschouwd, naar gelang het aantal kinderen, dat de school voor meer uitgebreid of voor uitgebreid lager onderwijs be-

zoekt, en de overige kinderen naar afdalende leeftijden voor verminderde schoolgeldheffing in aanmerking worden gebracht.

Artikel 185.

Pupillen van vereenigingen of instellingen, die rechtspersoonlijkheid bezitten, worden beschouwd als kinderen van één gezin en het bepaalde in het tweede lid van artikel 163 vindt overeenkomstige toepassing.

Artikel 186.

Ingeval de betaling van het vastgestelde schoolgeld wegens bijzondere omstandigheden als bezwarend moet worden beschouwd, verleent de Gouverneur tijdelijk vermindering van, of vrijstelling van de betaling van schoolgeld.

Artikel 187.

Indien aan eene school voor gewoon lager onderwijs eene voorbereidende klasse verbonden is, bedraagt het schoolgeld voor elken leerling f 0.05 per week.

Artikel 188.

1. Het schoolgeld is verschuldigd over het aantal volle weken, dat een leerling in het schooljaar de school heeft bezocht, of heeft moeten bezoeken.

2. In de vacantiën of gedurende de afwezigheid van den leerling wegens ziekte voor twee weken of langer, blijkt eene bij het hoofd der school in te dienen verklaring van een geneeskundige, is geen schoolgeld verschuldigd.

Artikel 189.

1. Geen verhooging van schoolgeld zal worden geheven wegens het verstrekken van schoolbehoeften en het gebruik van leermiddelen.

2. De benoodigdheden voor fraaie handwerken, zoo die worden onderwezen, worden door de leerlingen zelve bekostigd.

3. De ouders, voogden of verzorgers zijn verplicht elke beschadiging van in bruikleen verstrekte leermiddelen onmiddellijk te vergoeden, tot een bedrag, op Curaçao vast te stellen door den Inspecteur, op een der overige eilanden door den Gezaghebber.

4. De ontvangen schadeloosstellingen worden door de hoofden der scholen in 's Lands kas gestort.

§ 6. *Invordering der schoolgelden voor leerlingen, die eene school voor gewoon lager onderwijs bezoeken.*

Artikel 190.

1. Vóór den 8sten van de tweede maand van het schooljaar zendt het hoofd der school, op Curaçao aan den Administrateur van Financien, op een der overige eilanden aan den Gezaghebber, eene alfabetische opgave van de namen der ouders, voogden of verzorgers, de vereenigingen of instellingen, die leerlingen op zijne school hebben doen inschrijven; die der voorbereidende klasse afzonderlijk.

2. Deze opgave, welke in duplo is in te zenden, wordt ingericht volgens het Model No. 5, aan het einde van deze Afdeling voorkomend.

Artikel 191.

1. Vóór den 15den van de tweede maand van het schooljaar stelt, op Curaçao de Administrateur van Financien, op een der overige eilanden de Gezaghebber, het bedrag van het verschuldigde schoolgeld vast.

2. Een exemplaar van de in artikel 190, bedoelde opgave wordt aan het hoofd der school teruggezonden, het andere wordt, op Curaçao aan den Koloniaal Ontvanger, op een der overige eilanden aan den Ontvanger gezonden.

Artikel 192.

Het hoofd der school int wekelijks het verschuldigde schoolgeld en houdt daarvan aanteekening op de wijze door den Administrateur van Financien vast te stellen.

Artikel 193.

1. Op den tweeden werkdag van elke volgende maand zendt het hoofd van eene school voor gewoon lager onderwijs, op Curaçao aan den Administrateur van Financien, op een der overige eilanden aan den Gezaghebber, eene opgave als bedoeld in het eerste lid van artikel 177.

2. Deze opgave, welke in duplo is in te zenden, wordt ingericht volgens het Model No. 6, aan het einde van deze Afdeling voorkomend.

Artikel 194.

Op Curaçao stelt de Administrateur van Financiën de wijzigingen vast, welke in de opgave, bedoeld in de artikelen 190 en 191, moeten worden aangebracht en zendt daarvan een exemplaar aan het betreffende hoofd der school, het andere aan den Koloniaal Ontvanger, die beiden de wijzigingen in de opgave aanbrengen.

2. Op een der overige eilanden wordt door den Gezaghebber op overeenkomstige wijze gehandeld.

Artikel 195.

1. Het schoolgeld wordt aan het begin van elke volle week bij vooruitbetaling aan het hoofd der school voldaan.

2. Aan den leerling, voor wien het verschuldigde schoolgeld niet op de vastgestelde tijdstippen is voldaan, wordt, volgens regelen bij beschikking van den Gouverneur vast te stellen, het bijwonen van het onderwijs ontzegd, totdat het verschuldigde is aangezuiverd.

Artikel 196.

1. Vóór den 15den eener maand stort het hoofd der school, op vertoon van eene machtiging tot ontvangst, de geïnde schoolgelden over de afgelopen maand in 's Lands kas, op Curaçao bij den Koloniaal Ontvanger, op een der overige eilanden bij den Ontvanger.

2. Binnen *twintig* dagen na het einde van elk kalenderkwartaal wordt door het hoofd der school een verantwoordingstaat der schoolgelden ingezonden, op Curaçao aan den Koloniaal Ontvanger, op een der overige eilanden aan den Ontvanger.

3. De inrichting van den verantwoordingstaat, bedoeld in het tweede lid, wordt door den Administrateur van Financiën vastgesteld.

AFDEELING VIII.

Houdende bepalingen omtrent de afgifte van de verklaring, bedoeld in artikel 75, tweede lid en de viseering van de akte van benoeming, bedoeld in artikel 103 der Onderwijsverordening 1935.

Artikel 197.

1. Tot het verkrijgen der in artikel 75, tweede lid, der Onderwijsverordening 1935 bedoelde verklaring zendt de betrokkene een daartoe strekkend verzoek aan den Inspecteur, waarbij worden overgelegd:

- a. zijne akten van bekwaamheid;
- b. een of meer te zijnen behoefte afgegeven bewijs of bewijzen van goed zedelijk gedrag, als bedoeld in artikel 39 dier verordening.

Artikel 198.

1. De Inspecteur geeft de verklaring af binnen *tien* dagen, nadat hij de in artikel 197 bedoelde bescheiden heeft ontvangen en zendt deze tegelijk met de bescheiden aan den betrokkene.

2. Indien de Inspecteur bezwaar moet maken de in artikel 75, tweede lid, der Onderwijsverordening 1935 bedoelde verklaring af te geven, deelt hij dit binnen *acht* dagen na ontvangst van de in artikel 197 bedoelde bescheiden aan den betrokkene mede, met vermelding van de redenen, waarom hij bezwaar maakt.

3. De betrokkene kan de beslissing van den Gouverneur inroepen, binnen *veertien* dagen, nadat hij de mededeeling van den Inspecteur heeft ontvangen; de verzochte verklaring wordt dan overeenkomstig de beslissing van den Gouverneur al dan niet afgegeven.

Artikel 199.

Binnen *tien* dagen na de werkzaamstelling van een onderwijzer (of kweekeling) zendt het bestuur der bijzondere lagere school, in de artikelen van dit besluit verder schoolbestuur genoemd, dat voor zijne school aanspraak maakt of wil maken op uitkeeringen uit 's Lands kas, de door dit bestuur ondertekende akte van benoeming van den onderwijzer, als

bedoeld in artikel 84, zevende lid en artikel 102 van de Onderwijsverordening 1935, aan den Inspecteur ter viseering.

2. Bij de akte van benoeming moet worden overgelegd de verklaring van den Inspecteur, bedoeld in artikel 75 der Onderwijsverordening 1935.

Artikel 200.

1. De Inspecteur teekent de akte van benoeming voor gezien binnen *vijf* dagen, nadat hij ze ontvangen heeft en zendt deze tegelijk met de overgelegde verklaring aan het schoolbestuur terug.

2. Indien de Inspecteur bezwaar moet maken de akte van benoeming voor gezien te teekenen, deelt hij dit binnen *drie* dagen na de ontvangst van de in artikel 199 bedoelde bescheiden aan het schoolbestuur mede.

3. Het schoolbestuur kan de beslissing van den Gouverneur inroepen binnen *veertien* dagen, nadat het de mededeeling van den Inspecteur heeft ontvangen; de akte van benoeming wordt dan overeenkomstig de beslissing van den Gouverneur, al dan niet gewijzigd, geïseerd.

AFDEELING IX.

Houdende regelen omtrent het leerplan en den rooster van lesuren voor de bijzondere lagere scholen, die voor uitkeering uit 's Lands kas in aanmerking komen.

Artikel 201.

1. Het schoolbestuur kan verschillende werkzaamheden, in deze Afdeeling verplichtend gesteld, door het hoofd der school doen verrichten, zonder dat daardoor de aansprakelijkheid van dat bestuur, in geval van nalatigheid of onjuistheid, vermindert.

2. Het hoofd der school teekent in dat geval de betreffende stukken steeds „namens het schoolbestuur”.

Artikel 202.

Jaarlijks, uiterlijk *veertien* dagen vóór het begin van het schooljaar, zendt het schoolbestuur aan den Inspecteur het leerplan en de lijst der leerboeken, bedoeld in artikel 85 der Onderwijsverordening 1935, in *tweeroud* voor dat schooljaar.

Artikel 203.

Bij opening van eene school in den loop van het schooljaar geschiedt de inzending van het leerplan en de lijst der leerboeken in tweevoud aan den Inspecteur ten minste *veertien* dagen vóór de opening.

Artikel 204.

De Inspecteur zendt een exemplaar van het leerplan en de lijst der leerboeken, wanneer ze aan de gestelde eischen voldoen, binnen *tien* dagen na ontvangst aan het schoolbestuur terug, na ze voor gezien te hebben geteekend, met vermelding van den datum der onderteekening. De andere exemplaren blijven berusten ter Inspectie van het Onderwijs.

Artikel 205.

Voldoet het leerplan niet aan de in artikel 85 der Onderwijsverordening 1935 gestelde eischen, dan zendt de Inspecteur het binnen *acht* dagen na ontvangst aan het schoolbestuur ter wijziging terug, met opgave van den termijn, binnen welken het gewijzigde leerplan moet worden ingezonden.

Artikel 206.

Voldoet het schoolbestuur niet binnen den gestelden termijn aan de opdracht van den Inspecteur tot wijziging van het leerplan, dan vervalt over het tijdvak, dat zonder beoordeeld leerplan onderwijs gegeven wordt, de aanspraak op uitkeeringen uit 's Lands kas, tenzij het schoolbestuur binnen den gestelden termijn beroep heeft aangeteekend bij den Gouverneur tegen de wijzigingen, die de Inspecteur opdraagt. De Gouverneur beslist op dit beroep, den Raad van Bestuur gehoord.

Artikel 207.

Bij wijziging van het leerplan, of van de leerboeken, voorkomende in de lijst, bedoeld in artikel 85, derde lid, van de Onderwijsverordening 1935, in den loop van het schooljaar vindt het bepaalde in de artikelen 204 tot en met 206 overeenkomstige toepassing.

Artikel 208.

1. Blijft voor eenig schooljaar het leerplan van eene bijzon-

dere lagere school ongewijzigd, dan zendt het bestuur dier school het voor het loopende schooljaar geldende leerplan uiterlijk *veertien* dagen vóór het begin van het nieuwe schooljaar aan den Inspecteur, met het verzoek het leerplan, dat ongewijzigd blijft, voor het nieuwe schooljaar voor gezien te teekenen. De Inspecteur zal daarvan aanteekening doen op het exemplaar, dat ter Inspectie van het Onderwijs berust.

2. Het bepaalde in het eerste lid vindt overeenkomstige toepassing ten aanzien van de lijst van leerboeken, die voor eenig schooljaar ongewijzigd blijft.

Artikel 209.

1. Jaarlijks, uiterlijk *veertien* dagen vóór het begin van het schooljaar, zendt een schoolbestuur op de Benedenwindsche Eilanden den rooster van lesuren in *tweevoud* voor dat schooljaar aan den Inspecteur ter beoordeeling.

2. Een schoolbestuur op de Bovenwindsche Eilanden doet hetzelfde uiterlijk ééne maand vóór het begin van het schooljaar.

3. De rooster van lesuren wordt in zoodanigen vorm ingezonden, dat hij tevens geschikt is om opgeplakt in een der schoolvertrekken te worden opgehangen.

4. Hij gaat vergezeld van een overzicht van het wekelijks per vak en per klasse uitgetrokken aantal lesuren (van 60 minuten).

Artikel 210.

1. Op den rooster van lesuren worden behalve de uren en de vakken ook vermeld de namen van de onderwijzers, vakonderwijzers of kweekelingen, aan wie het onderwijs voor alle vakken in een of meer klassen of voor bepaalde vakken is opgedragen, benevens de vacantiетijden en de feestdagen.

2. Het op één lesuur plaatsen van meer dan een vak is verboden; voor elke les moet nauwkeurig het begin en het einde worden aangegeven.

Artikel 211.

1. De vacantiетijden en feestdagen mogen tezamen niet meer dan *vijftig* dagen in het schooljaar bedragen, waarbij de Zaterdag en de Zondag niet medetellen.

2. De vacantiетijden worden op den rooster van lesuren aangegeven door vermelding van den eersten en den laatsten dag, waarop geen school wordt gehouden.

3. Van de feestdagen wordt de dag vermeld.

4. Als feestdagen komen op den rooster van lesuren voor

de Nieuwjaarsdag, de Goede Vrijdag, de Paaschmaandag, de Hemelvaartsdag, de Pinkstermaandag en de beide Kerstdagen, verder de verjaardagen van H. M. de Koningin en van E. K. H. Prinses Juliana en in het stadsdistrict van Curaçao bovendien de dag der opening van de vergadering van den Kolonialen Raad.

Artikel 212.

Bij opening van de school in den loop van het schooljaar geschiedt de inzending van den rooster van lesuren in tweevoud aan den Inspecteur ten minste *veertien* dagen vóór de opening. Deze rooster moet ook voldoen aan het bepaalde in het tweede en het derde lid van artikel 209 en in artikel 210.

Artikel 213.

Indien — onverschillig door welke oorzaak — in eenig schooljaar mocht worden verzuimd den rooster van lesuren voor eene bijzondere lagere school in te zenden, dan gaat dientengevolge de aanspraak op uitkeeringen uit 's Lands kas verloren.

Artikel 214.

Wordt de rooster van lesuren niet tijdig ingezonden, dan kan het schoolbestuur zijne aanspraak op uitkeeringen uit 's Lands kas niet verder doen gelden dan van het tijdstip der inzending af.

Artikel 215.

1. Indien de rooster van lesuren in den loop van het schooljaar wordt gewijzigd, dan wordt een nieuwe rooster in tweevoud aan den Inspecteur toegezonden ten minste *veertien* dagen vóór de wijziging wordt toegepast. Ook deze rooster moet voldoen aan het bepaalde in het tweede en het derde lid van artikel 209 en in artikel 210.

2. Is de wijziging, bedoeld in het eerste lid, een gevolg van verandering of aanvulling van het leerplan, dan wordt bij den nieuwen rooster van lesuren het gewijzigd leerplan in tweevoud overgelegd.

Artikel 216.

De Inspecteur zendt een exemplaar van den rooster van lesuren, wanneer deze voldoet aan de in artikel 88 der Onderwijsverordening 1935 gestelde eischen en de in deze Afdeeling gegeven voorschriften binnen *tien* dagen na ontvangst terug aan het schoolbestuur, na den rooster van lesuren voor

gezien te hebben geteekend, met vermelding van den datum der onderteekening. Het andere exemplaar blijft berusten ter Inspectie van het Onderwijs.

Artikel 217.

Voldoet de rooster van lesuren niet aan de in artikel 88 der Onderwijsverordening 1935 gestelde voorschriften, dan zendt de Inspecteur hem binnen *acht* dagen na ontvangst aan het schoolbestuur ter wijziging terug, met opgave van den termijn, binnen welken de gewijzigde rooster van lesuren moet worden ingezonden.

Artikel 218.

Voldoet het schoolbestuur niet binnen den gestelden termijn aan de opdracht van den Inspecteur tot wijziging van den rooster van lesuren, dan vervalt de aanspraak op uitkeeringen uit 's Lands kas tot het tijdstip, dat de gewijzigde rooster van lesuren zal zijn ingezonden, tenzij het schoolbestuur binnen den gestelden termijn bij den Gouverneur beroep heeft aangeteekend tegen de wijzigingen, die de Inspecteur opdraagt. De Gouverneur beslist op dit beroep, den Raad van Bestuur gehoord.

Artikel 219.

Het schoolbestuur zendt een afschrift van den voor gezien geteekenden rooster, op Curaçao aan de Commissie van Onderwijs en op de overige eilanden aan den Raad van Politie en draagt zorg, dat de voor gezien geteekende rooster wordt opgehangen in het lokaal, waarin het hoofd der school onderwijs geeft, terwijl in de overige lokalen uittreksels voor de daarin geplaatste klasse worden opgehangen en wel zoodanig, dat rooster en uittreksel steeds geraadpleegd kunnen worden.

AFDEELING X.

Houdende regelen, volgens welke het bestuur van eene bijzondere lagere school, die voor uitkeering uit 's Lands kas in aanmerking komt, het bedrag der schoolgelden in 's Lands kas stort.

Artikel 220.

1. Het schoolbestuur kan verschillende werkzaamheden, in

deze Afdeeling verplichtend gesteld, door het hoofd der school doen verrichten, zonder dat daardoor de aansprakelijkheid van dat bestuur, in geval van nalatigheid of onjuistheid vermindert.

2. Het hoofd der school teekent in dat geval de betreffende stukken steeds „namens het schoolbestuur”.

Artikel 221.

1. Jaarlijks vóór den 8sten van de tweede maand van het schooljaar zendt het schoolbestuur, dat aan zijne schoolschool geld heft, aan den Inspecteur eene alfabetische opgave in *tweevoud* van de namen der ouders, voogden of verzorgers, de vereenigingen of instellingen, die schoolgeld verschuldigd zijn voor de bij het begin van het schooljaar op zijne school ingeschreven leerlingen; die der leerlingen, welke een of meer vakken in het zevende of een hooger leerjaar der school volgen, afzonderlijk.

2. De opgave, bedoeld in het eerste lid, is ingericht volgens Model No. 5, voorkomende aan het einde van Afdeeling VII.

Artikel 222.

Bij het samenstellen der opgave richt het schoolbestuur zich naar de voorschriften voor de schoolgeldheffing van de leerlingen der openbare lagere scholen in Afdeeling VII gegeven.

Artikel 223.

1. De Inspecteur beoordeelt de opgave, bedoeld in artikel 221, eerste lid, wijzigt haar, indien zij niet overeenkomstig het bepaalde in artikel 222 is opgemaakt en zendt vóór den 15den van de tweede maand van het schooljaar een exemplaar, voorzien van zijne handteekening, aan den Administrateur van Financiën; het andere exemplaar blijft berusten ter Inspectie van het Onderwijs.

2. Van de aangebrachte wijzigingen doet de Inspecteur ten spoedigste schriftelijk mededeeling aan het schoolbestuur, dat, indien het tegen de medegedeelde wijzigingen bezwaar heeft, binnen *dertig* dagen na de dagteekening der mededeeling bij den Gouverneur in beroep kan komen.

3. De Gouverneur beslist, welke wijzigingen alsnog in de opgave, bedoeld in het eerste lid, moeten worden aangebracht.

Artikel 224.

1. De Administrateur van Financiën stelt voorloopig vast

het bedrag, door het schoolbestuur in het schooljaar wegens schoolgelden in 's Lands kaste storten, welk bedrag gelijk is aan het totaal der opgave, bedoeld in artikel 223, eerste lid.

2. De Administrateur van Financiën deelt de voorloopige vaststelling mede aan den Inspecteur en aan het schoolbestuur en doet den Koloniaal Ontvanger een desbetreffende machtiging tot ontvangst toekomen.

3. Het schoolbestuur stort het in het eerste lid bedoelde bedrag in 's Lands kas in twaalf gelijke termijnen, ieder vervallende op den laatsten dag van elke maand van het schooljaar.

Artikel 225.

Ingeval een termijn, bedoeld in artikel 224, derde lid, niet in 's Lands kas is gestort op den laatsten werkdag van de maand volgende op die, waarin hij verviel, wordt het verschuldigde bedrag in mindering gebracht op de eerste aan het betrokken schoolbestuur toekomende maandelijksche uitkeering.

Artikel 226.

1. De verzoeken van ouders, voogden of verzorgers tot het schoolbestuur gericht om tijdelijke vermindering van, of vrijstelling van de betaling van schoolgeld, waarmede dit bestuur zich vereenigt, worden door het bestuur aan den Inspecteur gezonden ter doorzending aan den Gouverneur.

2. De Gouverneur beslist, of en in hoeverre het toestaan van het verzoek door het schoolbestuur eene wijziging der opgave, bedoeld in artikel 223, eerste lid, tot gevolg zal hebben en deelt dit aan het schoolbestuur mede.

3. Bij de beslissing, bedoeld in het tweede lid, worden de beginselen in acht genomen, naar welke de vermindering van, of de vrijstelling van de betaling van schoolgeld voor de leerlingen der openbare lagere scholen beoordeeld wordt.

Artikel 227.

1. Op den tweeden werkdag van elke maand zendt het schoolbestuur, indien daartoe aanleiding is, aan den Inspecteur eene opgave in *tweevoud* van de wijzigingen door het aannemen of afschrijven van leerlingen, of door eene beslissing, als bedoeld in artikel 226, tweede lid, in de afgelopen maand noodig geworden in de opgave, bedoeld in artikel 223, eerste lid.

2. Is de wijziging het gevolg van eene vrijstelling van de betaling van schoolgeld wegens ziekte op grond van het be-

paalde in artikel 167, dan wordt de geneeskundige verklaring tevens ingezonden.

3. De opgave, bedoeld in tweede lid, is ingericht volgens Model No. 6, voorkomende in Afdeeling VII.

Artikel 228.

1. De Inspecteur beoordeelt de opgave, bedoeld in artikel 227, eerste lid, wijzigt haar, indien zij niet overeenkomstig het bepaalde in artikel 222 is opgemaakt en zendt daarna een exemplaar, voorzien van zijne handteekening, aan den Administrateur van Financien; het andere exemplaar blijft berusten ter Inspectie van het Onderwijs.

2. Het tweede en het derde lid van artikel 223 zijn met betrekking tot het bepaalde in het eerste lid van toepassing.

Artikel 229.

Binnen *twintig* dagen na het einde van een schooljaar stelt de Administrateur van Financien, aan de hand van de gegevens, hem in den loop van het schooljaar door den Inspecteur toegezonden, definitief het bedrag vast, dat door het bestuur der bijzondere lagere school in het afgelopen schooljaar wegens schoolgelden in 's Lands kas moest zijn gestort.

Artikel 230.

1. De Administrateur van Financien brengt ter kennis van den Gouverneur de bedragen, bedoeld in artikel 224, eerste lid, en artikel 229.

2. De Gouverneur bepaalt, na vergelijking van de in het eerste lid bedoelde bedragen, het bedrag, dat het bestuur der bijzondere lagere school wegens schoolgelden over het afgelopen jaar alsnog in 's Lands kas moet storten, of als restitutie van wegens te veel gestorte schoolgelden uit 's Lands kas zal ontvangen.

AFDEELING XI.

Houdende bepaling, welke in Nederland, in Nederlandsch-Indië of in Suriname te verwerven akten van bekwaamheid worden gelijkgesteld met de overeenkomstige akten, die in Curaçao worden uitgereikt.

Artikel 231.

Met de akte van bekwaamheid als hulponderwijzer(es), be-

doeld in artikel 129, eerste lid onder *a*, der Onderwijsverordening 1935 worden gelijkgesteld:

1. de akte van bekwaamheid als onderwijzeres of hoofdonderwijzeres bij het voorbereidend onderwijs, in Nederland behaald;
2. de akte van bekwaamheid als hulponderwijzer of hulponderwijzeres, bedoeld in artikel 23 van de Surinaamsche verordening van 8 December 1876 (gewijzigde tekst in Gouvernementsblad 1906, No. 1) verkregen na het afleggen van een examen volgens door den Gouverneur van Suriname daarvoor vastgesteld programma

Artikel 232.

Met de akte van bekwaamheid als onderwijzer(es), bedoeld in artikel 129, eerste lid onder *b*, der Onderwijsverordening 1935 worden gelijkgesteld:

1. de akte van bekwaamheid, bedoeld in artikel 77 onder *a*, der Nederlandsche Wet tot regeling van het lager onderwijs van 1878 (Staatsblad No. 127), verkregen na het afleggen van een examen volgens daarvoor vastgestelde programma's;
2. de akte van bekwaamheid als onderwijzer of onderwijzeres (Europeesche onderwijzersakte), bedoeld in artikel 2 onder *b* van het Aktenreglement, behoorende bij de ordonnantie van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië van 2 Juli 1934 (N.I. Staatsblad No. 399), verkregen na het afleggen van een examen volgens door den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië daarvoor vastgesteld programma;
3. de akte van bekwaamheid als onderwijzer of onderwijzeres, bedoeld in artikel 23 van de Surinaamsche verordening van 8 December 1876 (gewijzigde tekst in Gouvernementsblad 1906 No. 1), verkregen na het afleggen van een examen volgens door den Gouverneur van Suriname daarvoor vastgesteld programma.

Artikel 233.

Met de akte van bekwaamheid voor huis- en schoolonderwijs in:

- a.* de Engelsche taal,
- b.* de Fransche taal,
- c.* de Hoogduitsche taal,
- d.* de wiskunde,
- e.* de handelskennis,

- f. de lichamelijke oefening,
  - g. de handwerken voor meisjes,
  - h. het handteekenen.
  - i. den land- en tuinbouw,
- bedoeld in artikel 129, eerste lid onder c, der Onderwijsverordening 1935 worden onderscheidenlijk gelijkgesteld:
1. de akte van bekwaamheid of aantekening voor huis- en schoolonderwijs in:
    - a. de beginselen der Engelsche taal,
    - b. die der Fransche taal,
    - c. die der Hoogduitsche taal,
    - d. die der wiskunde,
    - e. die der handelskennis,
    - f. de vrije en orde-oefeningen der gymnastiek en die der gymnastiek,
    - g. de nuttige handwerken voor meisjes en de fraaie handwerken voor meisjes,
    - h. het handteekenen,
    - i. de beginselen der landbouwkunde en de beginselen der tuinbouwkunde.

bedoeld in artikel 77 onder c, der Nederlandsche Wet tot regeling van het lager onderwijs van 1878 (Staatsblad No. 127), verkregen na het afleggen van een examen volgens daarvoor vastgestelde programma's;
  2. de akte van bekwaamheid of aantekening voor huis- en schoolonderwijs in:
    - a. de Engelsche taal,
    - b. de Fransche taal,
    - c. de Duitsche taal,
    - d. de wiskunde,
    - e. de handelskennis,
    - f. de lichamelijke oefening,
    - g. de nuttige handwerken voor meisjes en de fraaie handwerken voor meisjes,
    - h. het teekenen,
    - i. de landbouwkunde.

bedoeld in artikel 2 onder c van het reglement op de akten van bekwaamheid, bevoegdheid verleenende tot het geven van Westersch lager onderwijs, behoorende bij de ordonnantie van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië van 2 Juli 1934 (N. I. Staatsblad No. 399), verkregen na het afleggen van een examen volgens door den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië daarvoor vastgestelde programma's;
  3. de akte van bekwaamheid voor huis- en schoolonderwijs in:

- a. de Engelsche taal,
- b. de Fransche taal,
- c. de Duitsche taal,
- d. de wiskunde,
- e. de gymnastiek,
- f. de handwerken voor meisjes,

h. het teekenen, bedoeld in artikel 27 van de Surinaamsche verordening van 8 December 1876 (gewijzigde tekst in Gouvernementsblad 1906 No. 1), verkregen na het afleggen van een examen volgens door den Gouverneur van Suriname daarvoor vastgesteld programma.

Artikel 234.

Met de akte van bekwaamheid voor huis- en schoolonderwijs in den handenarbeid, bedoeld in artikel 129, eerste lid onder c, der Onderwijsverordening 1935 wordt gelijkgesteld de aantekening geplaatst op de akte van bekwaamheid als onderwijzer of onderwijzeres, in Nederland behaald, of op de Europeesche onderwijzersakte, in Nederlandsch-Indië verkregen.

Artikel 235.

Met de akte van bekwaamheid in de lichameelijke oefening wordt gelijkgesteld de bevoegdheid tot het geven van onderwijs in de vrije- en ordeoefeningen der gymnastiek, verkregen na een *voldoend* afgelegd examen in lichameelijke oefening als onderdeel van het examen, bedoeld in artikel 210ter onder a I en II der Nederlandsche Lageronderwijswet 1920 (Staatsblad No. 778) of het examen ter verkrijging der Europeesche onderwijzersakte, bedoeld in artikel 2 onder b, van het Aktenreglement, behorende bij de ordonnantie van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië van 2 Juli 1934 (N. I. Staatsblad No. 299).

Artikel 236.

Met ieder der in de voorgaande artikelen genoemde Curaçaosche akten van bekwaamheid wordt gelijkgesteld de overeenkomstige in Curaçao krachtens vroegere verordeningen afgegeven akte van bekwaamheid, waarbij de akte van bekwaamheid:

- a. als onderwijzer(es) 4e klasse,
- b. als onderwijzer(es) 3e klasse,
- c. in de nuttige of de fraaie handwerken voor meisjes,

d. in de gymnastiek,
e. in het boekhouden,
overeenkomstig zijn onderscheidenlijk met de akte van bekwaamheid:

- a. als hulponderwijzer(es),
- b. als onderwijzer(es),
- c. in de handwerken voor meisjes,
- d. in de lichamelijke oefening,
- e. in de handelskennis,

bedoeld in artikel 129, eerste lid onder a, b en c, van de Onderwijsverordening 1935.

Artikel 237.

Met ieder der in de voorgaande artikelen genoemde Curaçaosche akten van bekwaamheid wordt bovendien gelijkgesteld de overeenkomstige in Nederland, Nederlandsch-Indië of Suriname krachtens vroegere wetten, ordonnantiën of verordeningen afgegeven akte van bekwaamheid, voor zoover daaraan in die gebiedsdeelen als overgangsmaatregel gelijke bevoegdheid is verbonden als aan die krachtens de thans geldende wetten, ordonnantiën of verordeningen uitgereikt.

AFDEELING XII.

Houdende regelen voor de examens ter verkrijging van akten van bekwaamheid tot het geven van onderwijs.

Artikel 238.

De examencommissie, bedoeld in artikel 132 van de Onderwijsverordening 1935, bestaat behalve uit den Inspecteur als lid en voorzitter uit ten hoogste zes leden. Haar kunnen plaatsvervangende leden worden toegevoegd.

Artikel 239.

De commissie houdt zitting in het stadsdistrict van Curaçao in de maand September.

Artikel 240.

1. Indien de noodzakelijkheid daarvan blijkt, kan de Gouverneur eene buitengewone examencommissie benoemen,

die bepaalde examens op een der Bovenwindsche Eilanden afneemt.

2. Deze commissie bestaat uit den Inspecteur als lid en voorzitter en ten minste *twee* en ten hoogste *vier* leden.

3. Tenzij anders is bepaald, zijn op deze buitengewone examencommissie alle voorschriften van deze Afdeeling van toepassing.

Artikel 241.

1. De Inspecteur plaatst telkenjare eene oproeping tot aanmelding voor de examens in het blad, waarin van gouvernementswege de officieele berichten worden geplaatst.

2. Hij, die zich aan eenig examen wil onderwerpen, meldt zich uiterlijk den *eersten Juli* bij den Inspecteur aan.

3. Hij legt daarbij over zijne geboorteakte of geboortebewijs, waaruit moet blijken, dat hij den achttienjarigen leeftijd zal hebben volbracht op 1 September van het jaar, waarin het examen wordt gehouden.

4. De Inspecteur zendt uiterlijk den *zestienden Juli* eene opgave der candidaten, wier stukken in orde bevonden zijn, aan den Gouverneur, vergezeld van eene voordracht tot benoeming der leden en plaatsvervangende leden van de examencommissie en zoo noodig van een voorstel tot het afnemen van een of meer der examens op een der Bovenwindsche Eilanden.

Artikel 242.

1. Hij, die zich voor een der examens heeft aangemeld, wordt slechts tot het afleggen van het examen toegelaten, wanneer wordt voldaan een examengeld van:

tien gulden voor het afleggen van het examen voor de akte van bekwaamheid als hulponderwijzer(es) of die als onderwijzer(es);

vijf gulden voor het afleggen van het examen voor eene andere in artikel 129 der Onderwijsverordening 1935 genoemde akte van bekwaamheid.

Artikel 243.

1. De Inspecteur zendt uiterlijk den *twintigsten Augustus* eene opgave der namen van hen, die zich voor de examens hebben aangemeld aan den Koloniaal Ontvanger op Curaçao, welke opgave het verschuldigde examengeld en den dag, waarop de examens zullen beginnen, vermeldt.

2. Het examengeld moet uiterlijk *twee* dagen vóór het be-

gin der examens ten kantore van den Koloniaal Ontvanger op Curaçao worden voldaan.

3. De Koloniaal Ontvanger zendt, uiterlijk den dag vóór het begin der examens de in het eerste lid bedoelde opgave aan den Inspecteur terug, met vermelding der namen van hen, die het examengeld hebben voldaan.

4. Wanneer het eerste lid van artikel 240 toepassing vindt, zendt de Inspecteur eene opgave, als bedoeld in het eerste lid, aan den Ontvanger van het eiland, waar de buitengewone examencommissie zitting zal houden, waarna het tweede en het derde lid op overeenkomstige wijze worden toegepast.

5. Eenmaal betaalde examengelden worden niet teruggegeven.

Artikel 244.

1. De voorzitter der examencommissie belegt vergadering zoo dikwijls hij dit noodig acht en wijst de lokalen aan, waar de examens worden afgenomen.

2. De leden der examencommissie nemen de noodige maatregelen, opdat ten opzichte van alles, wat op het examen betrekking heeft, de stiptste geheimhouding wordt in acht genomen.

3. In de eerste vergadering, die de voorzitter belegt en waarvoor ook de plaatsvervangende leden worden opgeroepen, kiest de commissie een harer leden tot secretaris.

4. Behalve met de werkzaamheden, hem in deze Afdeeling opgedragen, wordt de secretaris belast met het houden der notulen van de vergaderingen en de zittingen der commissie, zoomede met het voeren van de briefwisseling.

5. In de eerste vergadering wordt voorts het plan voor de inrichting der examens vastgesteld en de tijd bepaald, waarop de candidaten tot het afleggen van een examen moeten verschijnen.

6. In diezelfde bijeenkomst bepaalt de commissie, hoe zij zich zal verdeelen om de verschillende examens af te nemen.

7. De commissie stelt ook vast, hoeveel tijd bij elk examen voor de verschillende onderdeelen en vakken zal worden besteed, alsmede de wijze van waardeering en den aard der schriftelijke of praktische opgaven.

8. De secretaris der commissie geeft namens de examencommissie aan elken candidaat tijdig kennis, waar en wanneer hij tot het afleggen van een examen moet verschijnen.

Artikel 245.

1. De examens worden zoowel mondeling als schriftelijk afgenomen, tenzij anders is bepaald.

2. De omvang van de kennis of vaardigheid, die in elk vak of onderdeel voor eenig examen zal worden gevorderd, is aangewezen in de programma's, aan het einde van deze Afdeeling voorkomend.

3. Bij de examens wordt de spelling der Nederlandsche taal gevolgd, die in Nederland voor de van Rijkswegen afgenomen examens is voorgeschreven.

Artikel 246.

De schriftelijke en praktische opgaven voor de examens worden door den voorzitter vastgesteld.

Artikel 247.

1. Het schriftelijk werk, het teekenwerk en het praktisch werk voor handwerken voor meisjes worden onder voortdurend toezicht gemaakt.

2. De voorzitter wijst zoo noodig een of meer leden der examencommissie aan om hem daarin bij te staan.

3. Het schriftelijk werk wordt door alle kandidaten voor dezelfde akte gelijktijdig gemaakt.

4. Het gebruik van andere dan door de commissie voorgeschreven hulpmiddelen is daarbij verboden.

5. Hun, die zich aan eenig bedrog bij het examen schuldig maken, wordt terstond de verdere deelneming aan het examen ontzegd.

6. Het schriftelijk werk wordt op eene door den voorzitter belegde vergadering, vóór het begin van de mondelinge examens, nagezien en beoordeeld.

Artikel 248.

1. Het schriftelijk examen voor de akte van bekwaamheid als hulponderwijzer(es) omvat de volgende vakken:

a. schrijven;

b. rekenen;

c. Nederlandsche taal.

2. Het mondeling examen omvat alle in artikel 130 der Onderwijsverordening 1935 genoemde vakken.

Artikel 249.

1. Het schriftelijk examen voor de akte van bekwaamheid als onderwijzer(es) omvat de volgende vakken:

a. schrijven;

- b. rekenen met wiskunde;
- c. Nederlandsche taal en letterkunde;
- d. drie van de vreemde talen Spaansch, Engelsch, Fransch of Hoogduitsch, naar keuze van den candidaat;
- e. opvoedkunde.

2. Het mondeling examen omvat alle in artikel 131 der Onderwijsverordening 1935 genoemde vakken, met uitzondering der vreemde talen.

Artikel 250.

1. Het schriftelijk examen voor de overige akten van bekwaamheid strekt zich uit tot alle onderdeelen, die zich tot het maken van schriftelijk werk leenen, waarbij de gelijknamige examens in Nederland tot voorbeeld genomen worden.

2. Het mondeling examen strekt zich uit tot alle vakken en onderdeelen, die in het examenprogramma niet uitdrukkelijk genoemd zijn, om uitsluitend schriftelijk onderzocht te worden.

Artikel 251.

1. Bij het mondeling onderzoek worden de kandidaten afzonderlijk ondervraagd.

2. Er wordt zooveel mogelijk aantekening gehouden van de daarbij gestelde vragen.

Artikel 252.

1. Indien niet anders is bepaald, loopt het examen voor elken candidaat binnen twee dagen ten einde, waarvan in den regel de eerste dag voor het schriftelijk of praktisch werk, de tweede dag voor het mondeling onderzoek bestemd wordt.

2. Het examen duurt op een dag voor ieder der kandidaten niet langer dan *zeven* uren.

3. Aan het schriftelijk werk voor handelskennis en voor wiskunde, zoo noodig ook aan het praktisch werk voor handenarbeid benevens dat voor handwerken voor meisjes, worden twee dagen besteed.

4. Het examen voor lichamelijke oefening loopt voor iederen candidaat in één dag ten einde.

Artikel 253.

1. Het oordeel over de kennis der kandidaten wordt voor ieder vak of onderdeel van het examen uitgedrukt door een

der cijfers van 1 - 10, aan welke de volgende beteekenis is te hechten:

10. uitmuntend;	5. bijna voldoende;
9. zeer goed;	4. onvoldoende;
8. goed;	3. zeer onvoldoende;
7. ruim voldoende;	2. slecht;
6. voldoende;	1. zeer slecht.

2. Aan de beoordeeling van de kennis der kandidaten neemt de geheele commissie deel, na zooveel noodig hen, die het examen hebben afgenomen, te hebben gehoord.

3. De beslissing omtrent de waardeering bij elk vak of onderdeel wordt bij meerderheid der uitgebrachte stemmen genomen.

Artikel 254.

1. Zonder beraadslaging of stemming worden afgewezen zij, die bij het examen ter verkrijging van de akte van bekwaamheid als hulponderwijzer(es) of als onderwijzer(es) onvoldoende zijn bevonden in de Nederlandsche taal.

2. Zonder beraadslaging of stemming worden afgewezen zij, die bij het examen ter verkrijging der akte van bekwaamheid voor eene der vreemde talen, de vertaling *in* en *uit* het Nederlandsch onvoldoende hebben gemaakt.

3. Zonder beraadslaging of stemming worden afgewezen zij, die bij het examen voor lichamelijke oefening onvoldoende worden bevonden in het lesgeven.

4. In alle andere gevallen heeft beraadslaging en stemming plaats.

Artikel 255.

1. Omtrent den uitslag van eenig examen wordt geene beslissing genomen in eene vergadering, waarin *twee of meer* leden niet aan de stemming deelnemen.

2. De beslissing wordt genomen bij meerderheid der uitgebrachte stemmen.

3. Bij staking van stemmen beslist de stem van den voorzitter.

Artikel 256.

1. Na afloop van elk examen wordt zoodra mogelijk de uitslag daarvan aan de kandidaten medegedeeld en den geslaagden de hun toegekende akte uitgereikt. Deze wordt ondertekend door den voorzitter en den secretaris der commissie.

2. Zoowel de afgewezen kandidaten, als zij, wier examen

voldoende is geweest, ontvangen van de examencommissie eene schriftelijke mededeeling van den uitslag van hun examen in elk vak of onderdeel. Deze wordt ondertekend door den voorzitter en den secretaris der commissie.

3. Bovendien geeft de voorzitter na afloop van het examen aan elken candidaat, die dit verlangt, mondelinge inlichtingen omtrent het door hem afgelegd examen.

4. Vóór den afloop van het geheele examen worden aan de kandidaten geene inlichtingen omtrent den uitslag van het onderzoek in eenig vak of onderdeel verstrekt.

5. Ieder geëxamineerde kan ter Inspectie van het Onderwijs, waar het gemaakte schriftelijk werk gedurende zes maanden bewaard wordt, van zijn werk inzage verkrijgen. Na dien termijn wordt het vernietigd.

6. De gehouden aantekeningen van het mondeling onderzoek worden in het archief van den Inspecteur bewaard, alwaar ook een afschrift van de schriftelijke opgaven berust.

Artikel 257.

1. De examencommissie zendt aan den Gouverneur een proces-verbaal van hare zittingen en eene naamlijst van de toegelaten kandidaten met vermelding der behaalde cijfers, voorts eene opgave van het getal afgewezenen en van het getal dergenen, die zich tijdens of vóór het examen hebben teruggetrokken.

2. Zij voegt aan dit proces-verbaal de opmerkingen toe, tot welke de afgelegde examens haar aanleiding geven en wel in een vorm, die voor openbare bekendmaking geschikt is.

3. De Inspecteur plaatst deze opmerkingen, na verkregen machtiging daartoe van den Gouverneur, in het blad, waarin van gouvernementswege de officieele berichten worden geplaatst en waarin hij ook de schriftelijke opgaven doet opnemen.

Artikel 258.

1. De leden en de plaatsvervangende leden der examencommissie genieten vergoedingen naar den volgende maatstaf:
twee gulden voor het bijwonen van de vergadering, bedoeld in het derde lid van artikel 244;

zes gulden voor het bijwonen van de vergadering, bedoeld in het zesde lid van artikel 247;

drie gulden per uur of deel van een uur, dat mondeling wordt geëxamineerd;

twee gulden per uur of deel van een uur, dat als bijzitter bij een mondeling examen wordt opgetreden.

No. 1. PROGRAMMA

van het examen ter verkrijging van eene akte van bekwaamheid als *hulponderwijzer(es)*, bedoeld in artikel 130 van de Onderwijsverordening 1935.

Lezen.

Nauwkeurig en natuurlijk lezen met eene beschaafde uitspraak van een niet te moeilijk stuk proza of poëzie.

Schrijven.

Vaardigheid in het schrijven, zoowel op het schoolbord als op papier.

Nederlandsche taal.

- a. Vaardigheid in het zuiver en beschaafd uitdrukken der gedachten, zoowel mondeling als schriftelijk.
- b. Kennis van de hoofdzaken der Nederlandsche spraak-kunst.

Rekenen.

- a. Kennis van het rekenen met geheele en gebroken getallen.
- b. Vaardigheid in het oplossen van eenvoudige vraagstukken, zoowel uit het hoofd als schriftelijk.
- c. Kennis van het metriek stelsel.
- d. Eenige kennis van de eigenschappen en de berekening van het oppervlak en den inhoud van eenvoudige figuren en lichamen.

Aardrijkskunde.

- a. Bekendheid met de beginselen der aardrijkskunde van Curaçao, West-Indië en Amerika, zoowel natuurkundig als staatkundig.
- b. Eenige kennis van de hoofdzaken der aardrijkskunde der werelddeelen, inzonderheid van Europa.
- c. Eenige kennis van de aardrijkskunde van Nederland, Nederlandsch-Indië en Suriname.

Kennis der Natuur.

- a. Eenige kennis van de eenvoudigste natuurkundige verschijnselen in verband met de algemeene eigenschappen der lichamen, de warmte en het evenwicht van vaste lichamen, vloeistoffen en gassen.

- b. Eenige bekendheid met het organisme van het menschelijk lichaam, vooral ten opzichte van de spijsvertering, den bloedsomloop en de ademhaling.
- c. Eenige kennis van het leven van inheemsche dieren en planten.

Geschiedenis.

Kennis van de hoofdzaken der geschiedenis van Curaçao en Nederland.

Zingen.

Kennis van het notenschrift, de maatverdeeling en de toonschalen, die noodig is voor het schoolonderwijs in zingen.

Tekenen.

Bedrevenheid in het schetsen op het bord en op papier van eenvoudige vlakke figuren.

Opvoeding en onderwijs.

- a. Bekendheid met de inrichting en de taak der lagere school.
- b. Bekendheid met de algemeene beginselen der methodiek en de toepassing daarvan op eene leerwijze in de vakken lezen, schrijven, rekenen en Nederlandsche taal.
- c. Bekendheid met de geschiktste middelen tot handhaving van orde en tucht.
- d. Kennis van de voornaamste bepalingen der onderwijswetgeving in Curaçao.

No. 2. PROGRAMMA

van het examen ter verkrijging van eene akte van bekwaamheid als *onderwijzer(es)*, bedoeld in artikel 131 van de Onderwijsverordening 1935.

Lezen.

Het nauwkeurig en natuurlijk lezen met eene beschaafde uitspraak van een stuk proza of poëzie.

Schrijven.

Vaardigheid in het schrijven zoowel op het schoolbord als op papier.

Rekenkunde.

- a. Bekendheid met de hoofdzaken der rekenkunde, te weten: de hoofdbewerkingen met geheele en gebroken getallen; kleinste gemeene veelvoud en grootste gemeene deeler; de meetkundige evenredigheden; vierkantsworteltrekking.
- b. Eenige bekendheid met de hoofdzaken van het handelsrekenen.

Wiskunde.

- a. *Algebra*. Eenige bekendheid met de hoofdzaken uit de algebra tot en met de vergelijkingen van den tweeden graad met één onbekende.
- b. *Meetkunde*. Eenige bekendheid met de hoofdzaken uit de vlakke meetkunde en uit de meetkunde in de ruimte.

Nederlandsche taal met letterkunde.

- a. Vaardigheid in het mondeling en schriftelijk uitdrukken der gedachten.
- b. Kennis van de hoofdzaken der Nederlandsche spraak-kunst.
- c. Het lezen en verstaan van een stuk proza of poëzie.
- d. Bekendheid met eenige gedichten en prozawerken van Nederlandsche schrijvers.

Spaansche, Engelsche, Fransche en Hoogduitsche talen.

Het schriftelijk vertalen van een eenvoudig stuk proza uit de vreemde taal in het Nederlandsch.

Aardrijkskunde.

- a. Algemeene kennis van de werelddeelen. Nadere bekendheid met de landen of landstreken, die voor Nederland en voor Curaçao in het bijzonder van beteekenis zijn.
- b. Kennis van Nederland, Nederlandsch-Indië, Suriname en Curaçao.
- c. Eenige kennis van de plaats der aarde in ons zonnestelsel.

Geschiedenis met staatsinrichting.

- a. Bekendheid met de hoofdzaken uit de geschiedenis van Nederland en van Curaçao.

- b. Eenige bekendheid met de hoofdzaken der algemeene geschiedenis, inzonderheid na 1789.
- c. Eenige bekendheid met de hedendaagsche staatsinrichting van Nederland en van Curaçao.

Kennis van de Natuur met Gezondheidsleer.

- a. Kennis van de eenvoudigste natuurkundige verschijnselen.
- b. Eenige bekendheid met den bouw en de verrichtingen van het menschelijk lichaam, vooral ten opzichte van den bloedsomloop, de spijsvertering en de ademhaling, en met den bouw en het leven van de belangrijkste inheemsche en algemeen bekende uitheemsche dieren en planten.
- c. Eenige bekendheid met de hoofdzaken van de gezondheidsleer.

Zingen.

- a. Kennis van het noten- en cijferschrift, de maatverdeling en de toonschalen, voor zoover die kennis noodig is voor het schoolonderwijs in het zingen.
- b. Eenige bekendheid met de stemvorming en den kinderzang.
- c. Het lezen in de maat en het zingen van het blad van eene eenvoudige melodie.
- d. Het zingen van een lied ter keuze van den candidaat.

Teekenen.

- a. Teekenen op papier van een eenvoudig voorwerp of stilleven naar de natuur.
- b. Eenige bedrevenheid in het schetsen op het schoolbord.
- c. Bekendheid met perspectivische verschijnselen, voor zoover die bekendheid noodig is voor het onderwijs in de lagere school.

Opvoedkunde en Onderwijsleer.

- a. Bekendheid met de hoofdzaken der paedagogiek en, in verband daarmee, der zielkunde.
- b. Bekendheid met de inrichting en de taak der school.
- c. Bekendheid met de algemeene beginselen van de methodiek en de toepassing daarvan op eene leerwijze voor de vakken, vermeld onder a tot en met g van artikel 26 der Onderwijsverordening 1935.

No. 3. PROGRAMMA

van het examen ter verkrijging van eene akte van bekwaamheid voor huis- en schoolonderwijs in de *Spaansche, Engelsche, Fransche of Hoogduitsche taal*, bedoeld in artikel 129, eerste lid onder *c* der Onderwijsverordening 1935.

De vereischten zijn :

- a. Kennis der taalregels, zoowel van de syntaxis als van de vormleer.
- b. Het vertalen van een stuk in proza of poëzie uit de vreemde taal in het Nederlandsch.
- c. Het vertalen van een gemakkelijk prozastuk uit het Nederlandsch in de vreemde taal.
- d. Eenige vaardigheid in het spreken der taal; eene goede uitspraak.

No. 4. PROGRAMMA

van het examen ter verkrijging eener akte van bekwaamheid voor huis- en schoolonderwijs in de *wiskunde*, bedoeld in artikel 129, eerste lid onder *c*, der Onderwijsverordening 1935.

De vereischten zijn :

- a. Kennis van de vlakke meetkunde, de vlakke driehoeksmeting en de stereometrie.
- b. Kennis van de lagere algebra tot en met de vierkantsvergelijkingen, alsmede van de rekenkundige en meetkundige reeksen en de logarithmen.
- c. Vaardigheid in het oplossen van eenvoudige stellingen en meetkundige vraagstukken.

No. 5. PROGRAMMA

van het examen ter verkrijging eener akte van bekwaamheid voor huis- en schoolonderwijs in de *handelskennis*, bedoeld in artikel 129, eerste lid onder *c*, der Onderwijsverordening 1935.

De vereischten zijn:

- a. Kennis van het enkel-boekhouden en van het dubbel-boekhouden, zoowel naar de dagelijksche als naar de maandelijksche methode; vaardigheid in het ma-

ken van eenvoudige toepassingen bij ondernemingen.

- b. Kennis van eenvoudige berekeningen in den goederenhandel, den fondsenhandel, voor zooveel betreft de Amsterdamsche Beurs, en den wisselhandel; kennis van de berekeningen bij credietverleening op korten termijn; vaardigheid in het uitwerken van eenvoudige daarop betrekking hebbende vraagstukken.
- c. Eenige kennis van de algemeene organisatie van den handel, van de betaalmiddelen en betalingsmethoden, van het transport- en assurantiewezen, van de organisatie en de techniek der credietverleening en van het bankwezen in Nederland; eenige kennis van de belangrijkste gedeelten uit het Eerste Boek van het Wetboek van Koophandel en van daarmede samenhangende bepalingen uit het Burgerlijk Wetboek en andere wetten.

No. 6. PROGRAMMA

van het examen ter verkrijging eener akte van bekwaamheid voor huis- en schoolonderwijs in *de lichamelijke oefening*, bedoeld in artikel 129, eerste lid onder c, der Onderwijsverordening 1935.

De vereischten zijn:

Bedrevenheid in het uitvoeren en doen uitvoeren — zonder en met gereedschap — van zaal- en klein-terreinspelen, vrije, orden-, houdings-, spring- en evenwichtsoefeningen, voor leerlingen van beiderlei sekse en van den leeftijd, waarop zij de lagere school bezoeken.

No. 7. PROGRAMMA

van het examen ter verkrijging eener akte van bekwaamheid voor huis- en schoolonderwijs in *de handwerken voor meisjes*, bedoeld in artikel 129, eerste lid onder c, der Onderwijsverordening 1935.

De vereischten zijn:

- a. Begrip en kennis van de voornaamste technieken, welke stoffen doen ontstaan, blijkende uit bedrevenheid in breien, haken, knopen, frivolité en Spaansch werk.
- b. Begrip en kennis van technieken om stoffen te ver-

sieren, blijkende uit het opbrengen van patronen op stoffen, het borduren met zijde, wol en katoen op onafgedeelde stoffen, het opnaaien van bandjes, woldraden, gouddraad e. d. en het daaraan verbinden van eenvoudige afgeleide versieringen met deze materialen, benevens kruissteekwerk.

- c. Bedrevenheid in het knippen naar opgegeven maten van kinder- en vrouwenhemd, kinder- en vrouwenbroek, onderjurk, schort, een en ander van eenvoudig, doelmatig model.
- d. Bedrevenheid in het naaien van onderdeelen, voorkomende aan de bovengenoemde kledingstukken en in het inzetten van rechthoekige stukjes in katoen of keper, bont en flanel. Bedrevenheid in het naaien op de hand- en trapnaaimachine van eenvoudige naden en zoomen.
- e. Bedrevenheid in het verstellen van breiwerk door stukjes inbreien in recht en geribd breiwerk.
- f. Bedrevenheid in het mazen van recht en geribd breiwerk zonder minderingen of meerderingen.
- g. Bedrevenheid in het stoppen van eene rechte scheur in linnen weefsel en van breiwerk. Het stoppen van kousen.
- h. Het afwerken en het opmaken van voorwerpen en kleine kledingstukken.
- i. Bedrevenheid in het teekenen op het bord van datgene, wat noodig is bij het geven van onderwijs in de handwerken en het verklaren daarvan.
- j. Juiste denkbeelden omtrent het geven van op de practijk gericht onderwijs in de handwerken.

No. 8. PROGRAMMA

van het examen ter verkrijging van eene akte van bekwaamheid voor huis- en schoolonderwijs in *het handteekenen*, bedoeld in artikel 129, eerste lid onder c, der Onderwijsverordening 1935.

De vereischten zijn :

- a. Bedrevenheid in het vervaardigen van eene geschaadde tekening van eenvoudige voorwerpen naar de natuur.
- b. Bedrevenheid in het vervaardigen van eene geschaadde tekening van een niet te samengesteld relief-ornament naar de natuur.

- c. Bedrevenheid in het met waterverf in vlakke tinten invullen van eene gegeven schets.
- d. Bedrevenheid in het vervaardigen van eene perspectivische schets naar gegeven projecties.
- e. Bedrevenheid in het uitvoeren van eene perspectivische constructie.
- f. Bedrevenheid in het schetsen op het zwartebord, zoowel uit het geheugen als naar de natuur.
- g. Kennis van de beginselen der perspectief.
- h. Kennis van de eischen van klassikaal teekenenonderwijs in het algemeen en van eene goede methode in het bijzonder.

No. 9. PROGRAMMA

van het examen ter verkrijging van eene akte van bekwaamheid voor huis- en schoolonderwijs in *den handenarbeid*, bedoeld in artikel 129, eerste lid onder c, der Onderwijsverordening 1935.

De vereischten zijn :

- a. Bedrevenheid in het vlechten, vouwen en knippen.
- b. Het maken van een eenvoudig werkstuk in karton.
- c. Het bootseeren van een eenvoudig voorwerp naar een model, en het snijden van een meetkundig lichaam in klei.
- d. Het maken van een eenvoudig werkstuk in hout, waarbij blijken moet, dat de aspirant voldoende vaardigheid heeft in het gebruiken van de gereedschappen.

(De mannelijke aspiranten worden vrijgesteld van het onderzoek in het onderdeel, genoemd onder a, terwijl de vrouwelijke aspiranten bij dat, genoemd onder d, alleen blijken van bedrevenheid in eenvoudigen houtarbeid behoeven te geven).

No. 10. PROGRAMMA

van het examen ter verkrijging van eene akte van bekwaamheid voor huis- en schoolonderwijs in *den land- en tuinbouw*, bedoeld in artikel 129, eerste lid onder c, der Onderwijsverordening 1935.

De vereischten zijn :

- a. Kennis van de hoofdzaken der anorganische en der organische scheikunde, waarbij van den candidaat

wordt geëischt, dat hij het bewijs levert zelf eenige eenvoudige proeven te hebben uitgevoerd.

- b. Kennis van de natuurkunde, wat betreft de grondbegrippen van de leer der beweging en der krachten van die van arbeid en arbeidsvermogen, de algemeene eigenschappen van vaste stoffen, vloeistoffen en gassen, de hoofdzaken uit de leer der zwaartekracht en der veerkracht, de leer der warmte en enkele van hare toepassingen, met de leer van de terugkaatsing, breking, ontleding en absorptie van het licht.
- c. Algemeene kennis van den bouw en de levensverrichtingen van het lichaam der huisdieren en bekendheid met de hoofdbegrippen uit het dierenrijk.
- d. Algemeene kennis van den bouw en het leven der planten. Kennis van de voornaamste cultuurgewassen uit een botanisch oogpunt en van hunne plaats in het systeem.
- e. Bekendheid met eenige der voornaamste voor den land- en tuinbouw nuttige en schadelijke dieren en plantenziekten.
- f. Bekendheid met de eigenschappen van den grond in Curaçao en de meest belangrijke methoden van grondbewerking en grondverbetering met de hoofdpunten van de leer der bemesting.
- g. Bekendheid met de hoofdzaken van de leer der plantenteelt, der veeteelt en der zuivelbereiding.
- h. Bekendheid met de hoofdpunten van den eigenlijken tuinbouw, voor zoover betreft de warmoezerij, de teelt van groenten in den vollen grond en de bloemen-, boom- en vruchtenteelt.

AFDEELING XIII.

Houdende regelen voor de opleiding van onderwijzers en onderwijzeressen.

Artikel 259.

In de hoofdplaats van het eiland Curaçao worden normaallessen ter opleiding voor de akte van bekwaamheid als onderwijzer of onderwijzeres geopend, zoodra de behoefte daaraan zich doet gevoelen en zich een voldoende aantal jongelieden aanmeldt, dat geschikt bevonden wordt die lessen te volgen.

Artikel 260.

1. De normaallessen omvatten een drie- of vierjarigen leergang, welke in paralleleergangen gesplitst kan worden.

2. Indien, nadat een leergang, als bedoeld in het eerste lid, is ingesteld, zich in een der volgende jaren wederom een voldoende aantal jongelieden aanmeldt, dat geschikt bevonden wordt de lessen te volgen, kunnen naast den bestaanden leergang een of meer gelijke nieuwe leergangen worden ingesteld.

Artikel 261.

1. De Gouverneur wijst de onderwijzers aan, die met het geven van het onderwijs aan de normaallessen worden belast.

2. Zij genieten voor het geven der lessen eene jaarlijksche toelage per wekelijksch lesuur, overeenkomstig de regeling daarvoor vastgesteld.

3. Zij kunnen door den Gouverneur rechtstreeks, of op voordracht van den Inspecteur, worden geschorst of ontslagen.

Artikel 262.

1. Een der onderwijzers, bedoeld in het eerste lid van artikel 261, wordt door den Gouverneur aangewezen om als hoofd der normaallessen op te treden.

2. Hij ontvangt als zoodanig eene door den Gouverneur te bepalen toelage.

3. Tevens wordt een plaatsvervangend hoofd aangewezen.

Artikel 263.

Het onderwijs aan de normaallessen omvat ten minste de vakken, in welke bij het examen voor onderwijzer(es) wordt geëxamineerd.

Artikel 264.

1. Het leerplan en de rooster van lesuren worden door de gezamenlijke onderwijzers ontworpen en door den Inspecteur, zoo noodig na wijziging, vastgesteld.

2. De lijst van de bij het onderwijs te gebruiken leerboeken wordt vastgesteld door den Inspecteur, gehoord de onderwijzers, voor zooveel de door elk hunner onderwezen vakken betreft.

3. De vacantiën vallen samen met die der openbare scholen voor meer uitgebreid lager onderwijs op Curaçao.

Artikel 265.

1. Gegadigden, die tot het volgen der lessen wenschen te worden toegelaten, moeten hun *vijftiende* levensjaar zijn ingetreden en niet ouder zijn dan *achttien* jaar.

2. Van het bepaalde in het eerste lid kan de Inspecteur, indien hij daartoe gegronde redenen aanwezig acht, ontheffing verleenen.

3. Op hen, die toegelaten worden, is de Koepokinentingverordening (P. B. 1916 No. 37) van toepassing.

4. Aan leerlingen, wier gedrag, ijver of vorderingen bij voortduring onvoldoende zijn, kan de Inspecteur rechtstreeks, of op voordracht van het hoofd der normaallessen, den verderen toegang tot de lessen ontzeggen.

Artikel 266.

1. Zij, die in het bezit zijn van eene akte van bekwaamheid van hulponderwijzer(es), van een diploma van met goed gevolg afgelegd eindexamen aan eene school voor meer uitgebreid lager onderwijs, of van eene akte van bekwaamheid, die, naar het oordeel van den Inspecteur, waarborgt, dat de betrokkene voor het volgen van het onderwijs eene voldoende ontwikkeling bezit, worden zonder examen tot de normaallessen toegelaten.

2. De overige gegadigden leggen ten overstaan van den Inspecteur, die zich door een of meer der onderwijzers, bedoeld in artikel 261, doet bijstaan, een toelatingsexamen af, dat overeenkomt met het eindexamen eener school voor meer uitgebreid lager onderwijs.

Artikel 267.

1. Zij, die alleen in het bezit zijn van eene verklaring, als bedoeld in artikel 15 onder c der Onderwijsverordening 1935, kunnen als toehoorders tot de normaallessen worden toegelaten.

2. De in het eerste lid bedoelden volgen kosteloos het onderwijs in bepaalde vakken in de hoogste klassen eener school voor meer uitgebreid lager onderwijs, totdat zij in staat zijn zich aan het examen, bedoeld in het tweede lid van artikel 266 te onderwerpen, waarna zij als leerling tot de normaallessen worden toegelaten.

Artikel 268.

Een leerling der normaallessen is verplicht tot het volgen van het onderwijs in alle daar onderwezen leervakken, tenzij de Inspecteur om bepaalde redenen hem of haar van het volgen van het onderwijs in een of meer dier vakken vrijstelling heeft verleend.

Artikel 269.

1. Het volgen der normaallessen, hetzij als leerling, hetzij als toehoorder, is kosteloos.

2. De leerlingen en toehoorders bekostigen zelve de benodigde leerboeken en schoolbehoeften.

Artikel 270.

Het hoofd der normaallessen houdt, op eene door den Inspecteur vast te stellen wijze, aantekening van de verzuimen der onderwijzers en leerlingen.

Artikel 271.

1. Het hoofd der normaallessen houdt een register, volgens door den Inspecteur vast te stellen model, waarin in de week vóór elke vacantie eene beoordeeling der leerlingen ten aanzien van gedrag, vlijt en vorderingen bij de verschillende lessen gedurende het afgelopen tijdvak wordt aangegeekend.

2. De beoordeeling der leerlingen geschiedt in eene vergadering der onderwijzers, bedoeld in artikel 261, welke daartoe door het hoofd der normaallessen in de week vóór elke vacantie wordt belegd.

3. Het hoofd der normaallessen verstrekt op den laatsten schooldag vóór elke vacantie aan de leerlingen een uittreksel uit het register, bedoeld in het eerste lid, als rapport, hetwelk door hem wordt geteekend.

Artikel 272.

Vóór 20 Januari van elk jaar zendt het hoofd der normaallessen aan den Inspecteur een beredeneerd verslag omtrent deze lessen gedurende het afgelopen jaar.

Artikel 273.

Onder nader te bepalen voorwaarden kan aan jongelieden,

die tot het volgen der normaallessen, hetzij als leerling, hetzij als toehoorder, zijn toegelaten en wier ouders of verzorgers niet op Curaçao woonachtig zijn, uit 's Lands kas eene maandelijksche tegemoetkoming van ten hoogste f 40.— worden verleend.

Artikel 274.

Jongelieden, niet op Curaçao woonachtig, genieten vrijen overtocht naar Curaçao tot het afleggen van het toelatings-examen, indien zij, naar het oordeel van den Inspecteur, met kans op slagen aan dit examen kunnen deelnemen.

Artikel 275.

Ter practische opleiding worden de leerlingen der normaallessen, die niet reeds als leerkracht in eene school voor lager onderwijs werkzaam zijn, op door den Inspecteur te bepalen scholen werkzaam gesteld.

Artikel 276.

De leerlingen, bedoeld in artikel 275, gedragen zich gedurende hunne aanwezigheid op de scholen naar de voorschriften door het hoofd der school voor het bijwonen of geven van lessen te geven.

Artikel 277.

De Inspecteur maakt in zijn jaarlijksch verslag melding van den uitslag van de in deze Afdeeling vermelde examens, alsmede van de uitkomsten van het onderwijs aan de normaallessen en der practische opleiding, bedoeld in artikel 275.

AFDEELING XIV.

Houdende eene instructie voor den Inspecteur van het Onderwijs.

Artikel 278.

1. De Inspecteur legt in handen van den Gouverneur den navolgenden eed af:

„Ik zweer (beloof) trouw aan de Koningin en gehoorzaam-

„heid aan den Gouverneur. Ik zweer (beloof), dat ik aan niemand zal openbaren de zaken of handelingen van mijn ambt, die geheim behooren te worden gehouden en mijn ambt naar behooren en getrouw zal waarnemen. Zoo waarlijk helpe mij God almachtig! (Dat beloof ik!)”

2. Hij woont in het stadsdistrict op Curaçao.

3. Van het bepaalde in het tweede lid kan de Gouverneur vrijstelling verleenen.

4. Hij geniet vergoeding van reis- en teerkosten uit 's Lands kas.

Artikel 279.

1. De Inspecteur zorgt voortdurend bekend te blijven met den toestand van het onderwijs, zoo door schoolbezoek als door mondeling en schriftelijk overleg met de Commissie van Onderwijs op Curaçao en de Raden van Politie op de andere eilanden.

2. Hij doet den Gouverneur de voorstellen, die hij in het belang van het onderwijs achten licht den Gouverneur voor omtrent alle onderwerpen, waarover zijn oordeel wordt gevraagd.

3. Hij oefent het hem opgedragen algemeen toezicht nauwlettend uit en waakt, dat de verordeningen betreffende het onderwijs, alsmede de daarop betrekking hebbende besluiten, beschikkingen en voorschriften, stipt worden nageleefd.

4. Aan schoolbesturen, onderwijzers en ouders zal hij op hun verzoek de inlichtingen en aanwijzingen verstrekken, die in het belang van het onderwijs zijn te achten.

Artikel 280.

Van elk proces-verbaal van overtreding, opgemaakt ingevolge artikel 155 der Onderwijsverordening 1935, geeft de Inspecteur onmiddellijk kennis aan den Gouverneur, op een der eilanden buiten Curaçao tevens aan den Gezaghebber.

Artikel 281.

1. De Inspecteur houdt aantekening van het onderwijzend personeel, van het getal leerlingen, van het schoolverzuim en van den staat van het onderwijs op alle scholen en leer- gangen.

2. Hij behartigt de belangen der onderwijzers, bevordert hunne bijeenkomsten en woont die zoo noodig bij.

Artikel 282.

1. De Inspecteur houdt de registers aan van hen, die:
  - a. met goed gevolg examen hebben afgelegd;
  - b. op zijne voordracht, van den Gouverneur, ingevolge artikel 13 onder 2o. c, der Onderwijsverordening 1935 vergunning hebben verkregen om gedurende ten hoogste één jaar onderwijs te geven in één der vakken, genoemd onder c van artikel 129 dier verordening;
  - c. na afgelegd examen de verklaring als kweekeling, bedoeld in artikel 15 onder c, der Onderwijsverordening 1935, verwierven;
  - d. na afgelegd examen de verklaring, bedoeld in artikel 16, tweede lid onder a, der Onderwijsverordening 1935, verwierven;
  - e. de verklaring, bedoeld in artikel 75, tweede lid, der Onderwijsverordening 1935 hebben verkregen.
2. Verder houdt de Inspecteur eene lijst aan van:
  - a. de akten van benoeming, bedoeld in artikel 84, zevende lid, der Onderwijsverordening 1935, die hij voor gezien heeft geteekend;
  - b. de leerplannen, bedoeld in de artikelen 32 en 84, derde lid, der Onderwijsverordening 1935, die hij heeft vastgesteld of voor gezien heeft geteekend;
  - c. de roosters van lesuren, bedoeld in de artikelen 34 en 84, vierde lid, der Onderwijsverordening 1935, die hij heeft vastgesteld of voor gezien heeft geteekend.

Artikel 283.

1. De Inspecteur bezoekt de scholen op Curaçao ten minste *twee malen* 's jaars, die op de overige eilanden ten minste *eenmaal* 's jaars.
2. Van elke dienstreis naar een der overige eilanden, noodig ter uitvoering van het bepaalde in het eerste lid, stelt hij den Gouverneur tijdig in kennis.
3. Van elk schoolbezoek wordt een kort verslag opgemaakt, dat in het archief ter Inspectie van het Onderwijs wordt bewaard.
4. Geeft een bezoek aanleiding tot bijzondere opmerkingen, dan deelt hij deze terstond aan den Gouverneur mede.

Artikel 284.

Vorbereidende klassen, vorbereidende scholen, normaal-scholen, cursussen voor vervolgonderwijs en leergangen be-

zoekt de Inspecteur zoo dikwijls dit noodig is, doch op Curaçao ten minste *twee malen* 's jaars, van welke bezoeken eveneens een kort verslag wordt opgemaakt en in het archief bewaard.

Artikel 285.

1. De Inspecteur beheert de boekerij, die op Curaçao wordt in stand gehouden ten dienste van het schooltoezicht, de examencommissiën en de studie van de onderwijzers.

2. Hij treedt tevens op als Voorzitter van de Commissie van Beheer der Gouvernements-boekerij en Openbare leeszaal op Curaçao.

Artikel 286.

1. De Inspecteur beoordeelt de aanvragen voor schoolbehoeften, schoolmeubelen, leermiddelen en verdere benoodigdheden voor de openbare scholen. Hij zorgt voor het aanschaffen van het noodig geoordeelde met inachtneming van de bepalingen van het Comptabiliteitsbesluit (P. B. 1910 No. 69).

2. Hij viseert de declaraties voor geleverde schoolbehoeften, schoolmeubelen, leermiddelen, huur van schoollokalen en verdere uitgaven ten laste van de artikelen der Curaçaosche Begrooting, die op het openbaar onderwijs betrekking hebben.

3. Hij doet op de openbare scholen een inventaris van alle in gebruik zijnde landsgoederen aanhouden en zal den aanwezigen voorraad op ongeregelde tijdstippen nagaan of doen nagaan.

Artikel 287.

Ten aanzien van het beheer der landsgebouwen volgt de Inspecteur de regels daaromtrent door den Gouverneur vastgesteld.

Artikel 288.

Jaarlijks vóór Februari doet de Inspecteur aan den Gouverneur een beredeneerd verslag van den toestand van het onderwijs over het afgelopen dienstjaar toekomen.

Artikel 289.

Elk jaar, uiterlijk in de tweede helft van December, ver-

strekt de Inspecteur aan den Gouverneur eene ontwerp-raming van de artikelen der Curaçaosche Begrooting, welke op het onderwijs betrekking hebben.

Artikel 290.

1. Eenmaal per maand zendt de Inspecteur aan den Gouverneur een staat, aangevende den stand der uitgaven ten laste van de begrotingsartikelen, welke op het onderwijs betrekking hebben.

2. Hij zendt een afschrift van den in het eerste lid bedoelden staat aan den Administrateur van Financiën.

AFDEELING XV.

Houdende slot- en overgangsbepalingen.

Artikel 291.

Dit besluit kan worden aangehaald als „Onderwijsbesluit 1935” en treedt in werking met ingang van den 1sten Juli 1935, met uitzondering van de paragrafen 4, 5 en 6 van Afdeeling VII, welke op een door den Gouverneur nader te bepalen tijdstip in werking treden.

Artikel 292.

Bij het in werking treden van dit besluit vervallen de besluiten ter uitvoering van het bepaalde in de Onderwijsverordening 1907 (P. B. No. 5) en het Koninklijk Besluit van den 23sten Augustus 1922 No. 46 (P.B. No. 53).

Artikel 293.

De bewijzen van goed zedelijk gedrag, afgegeven krachtens de bepalingen der Onderwijsverordening 1907 (P. B. No. 5), blijven van kracht.

Artikel 294.

In het dienstjaar 1935 wordt het aantal schoolgaande leerlingen en het percentage schoolverzuim tot 1 Juli 1935 berekend overeenkomstig de tot dien datum geldende regelen, na dien datum volgens de regelen, gegeven in Afdeeling V.

Artikel 295.

De verklaringen, bedoeld in artikel 40 onder *c* der Onderwijsverordening 1907 (P.B. No. 5), afgegeven op Curaçao door de Schoolcommissie, op een der overige eilanden door den Gezaghebber, blijven van kracht.

Artikel 296.

1. De opgave, bedoeld in artikel 221, wordt in het dienstjaar 1935 ingezonden vóór den 1sten Augustus.

2. De Inspecteur zendt het exemplaar, voorzien van zijne goedkeuring aan den Administrateur van Financiën vóór den 15den Augustus.

3. Het in het eerste lid van artikel 224 bedoelde bedrag wordt in het dienstjaar 1935 door het schoolbestuur in 's Lands kas gestort in zes gelijke termijnen, waarvan de eerste vervalt op 31 Juli.

Gegeven te Willemstad, den 29sten Juni 1935.

VAN SLOBBE.

De Gouvernements-Secretaris,

GRONEMEIJER.

Uitgegeven den 29sten Juni 1935.

De Gouvernements-Secretaris,
GRONEMEIJER.

Behoort bij Afdeeling V van het Besluit van den 29sten Juni 1935 (P. B. No. 49).

Model No. 1.

STAMBOEK

VAN DE

Openbare
----- school voor....., lager onderwijs.....
Bijzondere

genaamd.....

te..... eiland.....

van ..... tot ..... 19...

Het Hoofd der school,

.....

Model No. 2.

NAAMLIJST

VAN DE

LEERLINGEN

DER

Openbare school voor..... lager onderwijs.....
Bijzondere

te....., eiland.....

voor

het dienstjaar.....

Het Hoofd der School,

.....

Op te maken op 16 Januari en per eerste gelegenheid aan den Inspecteur van het Onderwijs te zenden.

N. B. De volgnummers moeten overeenstemmen met die in het stamboek.

[illegible]

Date	Description	Amount	Total

Behoort bij Afdeeling V van het Besluit van den 29sten Juni 1935 (P. B. No. 49).

Model No. 3.

ABSENTIELIJST

VAN DE

Openbare school voor..... lager onderwijs.....
Bijzondere

genaamd.....

te..... eiland.....

van ..... tot ..... 19...

Het Hoofd der school,

.....

[illegible]

Overzicht van het schoolverzuim.

Maand.	Aantal			Percentage van het verzuim.	
	Leerlingen.	School tijden.	Verzuimen.		
Januari.					Gemiddeld aantal ingeschreven leer- lingen .....
Februari.					
Maart.					Gemiddeld percent- tage van het school- verzuim .....
April.					
Mei.					
Juni.					
Juli.					
Aug.					
Sept.					
October.					
Nov.					
Dec.					

Model No. 4.

Maand : **OPGAVE** van de Openbare school
Bijzondere
 .....19..... te..... eiland.....

Getal leerlingen :	Jongens.	Meisjes.	Totaal.	Opmerkingen.
Op den eersten der maand:				
Nieuwe leerlingen naar de opgave aan de ommezijde :				
Wederom medegetelde leerlingen :				
Afgeschreven leerlingen naar de opgave aan de ommezijde:				
Afgetrokken wegens schoolverzuim :				
Op den laatsten der maand:				

GEEN SCHOOL GEHOUDEN:

DATUM:	Aantal school-tijden.	OORZAAK:

Aantal schooltijden in de maand :	Schoolverzuim in $\frac{0}{0}$ (tot in honderdsten nauwkeurig).
-----------------------------------	--

VERZUIMEN VAN HET ONDERWIJZEND PERSONEEL :

NAMEN:	Datum.	REDENEN:

Niet als schoolgaande medegeteld wegens schoolverzuim.

N. B. Deze leerlingen worden bij de volgende opgave wederom medegeteld.

N. B. Als nieuwe leerlingen op te geven, zij, die werden ingeschreven vóór den 16den van de maand, waarover de opgave loopt en na den 15den van de daaraan voorafgaande maand.

Nummer van Naamlijst no. 2.	Datum van plaatsing.	Namen en voornamen der nieuwe leerlingen.	Geboorte- datum.	Leerjaar.	Waar vroeger op school geweest.	Woonplaats.

N. B. Als afgeschreven leerlingen op te geven, zij, die de school verlaten hebben vóór den 16den van de maand, waarover de opgave loopt, of na den 15den van de daaraan voorafgaande maand.

Nummer van Naamlijst no. 2.	Datum van afschrijving	Namen der leerlingen, die wegens overlijden, vertrek, enz. worden afgeschreven.	Geboorte- datum.	Leerjaar.	Reden der afschrijving	Woonplaats.

..... den..... 19...

Het Hoofd der School,

Behoort bij Afdeling VII van het Besluit van den 29sten Juni 1935
(P. B. No. 49).

MODEL 5.

OPGAVE,

bedoeld bij de artikelen 174 en 190

van het Besluit van den 29sten Juni 1935 (P. B. No. 49).

voor het schooljaar 19.....

van de Openbare school voor..... lager onderwijs.....
Bijzondere

te..... eiland.....

Opgemaakt den..... 19.....

Het Hoofd der School,

.....

<p> The following is a list of the names of the persons who have been appointed to the various positions in the Department of the Interior, for the year ending June 30, 1900. </p>	<p> Name </p>	<p> Position </p>	<p> Date of Appointment </p>

Behoort bij Afdeeling VII van het Besluit van den 29sten Juni 1935
(P. B. No. 49).

MODEL No. 6.

OPGAVE,

bedoeld bij de artikelen 177 en 193

van het Besluit van den 29sten Juni 1935 (P. B. No. 49).

Openbare
van de _____ school voor..... lager onderwijs.....
Bijzondere
te..... eiland.....
over de maand..... 19.....

Opgemaakt den....., 19.....

Het Hoofd der School,

.....

[illegible]

